

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

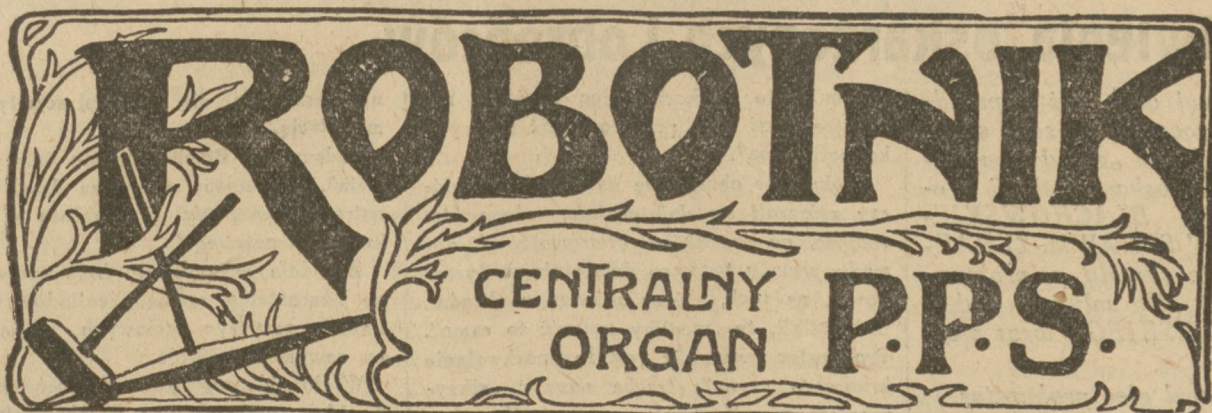
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70

DYREKCJA — 720-13

ADMINISTRACJA — 313-80

DRUKARNIA — 773-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

O inspektorach pracy

W związku ze sprawą żyrardowską sypia się, jak z rogu obfitości wyjaśnienia b. inspektorów pracy, zeznania b. dygnitarzy państwowych, prasa „sanacyjna” wypisuje tasiejące na temat zachłanności kapitału zagranicznego i t. p.

Dla działaczy zawodowych wszystkie te krzyki wyglądają, jak niedźna komedia. Jak to, więc sferom rządowym nieznane były warunki pracy w Żyrardowie? — twierdzą, że owszem, doskonale wiadomo o tem, co robią kapitaliści francuscy z robotnikami żyrardowskimi, wiadomo nietylko ze strony organizacji robotniczych, ale i od zarządu miasta. Czy był informowany przez inspektorów Minister Pracy? nic nam nie jest wiadome. Z doświadczenia mogę powiedzieć, że od czasu, gdy zapanowały nam tak zwane „silne rządy” — niema dnia w dziedzinie życia społeczno-politycznego, żeby niezależne organizacje robotnicze nie odczuwały mniejszej lub większej samowoli poszczególnych urzędników.

W artykule niniejszym piszę nie o Inspekcji Pracy, jako takiej; w normalnych warunkach politycznych powinna ona odgrywać dużą rolę w sensie opieki nad pracą. Co innego inspektorzy pracy, szczególnie pod rządami „sanacji”. Każdy widzi, jak wielki jest nacisk sfer kapitalistycznych na przemysłowców, nietylko na inspektorów pracy, ale na cały Rząd, więc nie dziwnego, że w tych warunkach zdarzają się wypadki, że inspektor pracy przy wizytacjach zakładów pracy spełnia funkcje, legalizujące często najdziksze wybrki poszczególnych dyrektorów, a niechby spróbował inaczej postępować, to zaraz miejscowa organizacja B. B. już się postara o to, żeby mu przypiąć jakąś łatkę „obroncy ciekawistycznych związków”. Są i tacy inspektorzy, zwłaszcza działający na terenach tak zwanych „mieszanych” z przewagą rolniczą, którzy przyjmują gościnę u obszarników, i — po takiej gościnie zajeżdżają bryczką razem z gościnnym gospodarzem przed lokal, gdzie się odbywa Komisja Rozjemcza. I nie są to jakieś rzadkie wypadki.

Czy dzięki sprawie żyrardowskiej, zmieni się cokolwiek? — bardzo wątpliwy, albowiem na przeszkodzie ku uzdrowieniu tych stosunków stoją dwie ważne przyczyny: — niska płaca zarobkowa inspektorów pracy oraz nacisk kół politycznych rządzącej nam „sanacji”. Czegoż to dla chleba się nie robi! Przecież w oczach naszych odbywa się detaliczna i hurtowa wyprzedaż sumień ludzkich. „Sanacja” nie znosi urzędników, którzy w poczuciu obowiązków służbowych wobec Państwa wykonywują i przestrzegają istniejących przepisów prawnych. Dla „sanacji” ten tylko urzędnik jest dobry, który jej służy — urzędnik niezależny, traktowany jest podejrziwie i przy najbliższej okazji usuwany.

Więc nie do twarzy pismom „sanacyjnym” obruszać się na to, co się dzieje w Zakładach Żyrardowskich, bo w każdym większym zakładzie pracy, to samo można spotkać. Gdyby jakiś Poznański albo Geyer znalazł się w położeniu niejącego dyrektora Zakładów Żyrardowskich — takie same mniej więcej byłyby oskarżenia ze strony niezależnej opinii publicznej, jakie się robi dyrektorom Zakładów Żyrardowskich. Kapitał ma to do siebie, że nie znosi, gdy mu na ręce

Blachowski skazany na pięć lat więzienia

Wczoraj o godz. 5.40 zapadł wyrok w procesie BLACHOWSKIEGO.

BLACHOWSKI skazany został za zabójstwo, pod wpływem silnego wzburzenia, z art. 458 część I,

NA 5 LAT WIEZIENIA i zasądzenie powództwa w wysokości 500 złotych.

Sąd oparł wyrok na orzeczeniach biegłych, wyjaśnieniach świadków i okolicznościach sprawy — i stanął na stanowisku, że zabójstwo dokonane zostało pod wpływem silnego wzburzenia psychicznego z

powodu utraty posady, obawy utraty mieszkania i nędzy.

Sąd wziął pod uwagę, jako okoliczność łagodzącą — nieskazitelną przeszłość oskarżonego; natomiast, jako okoliczność obciążającą — iż dyr. KOEHLER nie wyrzucił BLACHOWSKIEMU żadnej krzywdy, a dyrekcja postąpiła wobec niego „lojalnie”.

Sąd wziął pod uwagę, że pobudki nie były niskie i, aby umożliwić oskarżonemu powrót do uczciwego życia — NIE ORZEKŁ POZBAWIENIA PRAW OBYWATELSKICH.

Co do wysokości powództwa Sąd

wziął pod uwagę ciężkie położenie oskarżonego.

Szczegółowe sprawozdanie z procesu podajemy na dalszych stronicach „Robotnika”.

Demonstracyjny strajk w zakładach żyrardowskich

Żyrardów (telefonem).

Wczoraj, w związku z procesem Blachowskiego, stanęły na 15 minut dwie tkalnie i duża fabryka (czesalnia).

Robotnicy wyrazili w ten sposób protest przeciwko słynnym stosunkom w Zakładach Żyrardowskich.

Dziś idziemy na stoki Cytadeli złożyć hołd pamięci poległych za sprawę wolności

Pochód Stowarzyszenia b. więźniów politycznych wyruszy dziś na stoki Cytadeli o g. 1 pp. punktualnie z przed lokalu Stowarzysze-

nia (Leszno 53).

Zbiórka na ul. Leszno przed domem Nr. 53 o g. 12 w południe.

P. P. S. i Stow. b. więźniów politycznych wzywają towarzyszek i towarzyszy do masowego udziału w zbiórce i w pochodzie.

Ciągłe zaostrzanie się sytuacji wewnętrznej w Niemczech

OPINIA PRASY.

Sytuacja, wytworzona w stosunkach między Rządem Rzeszy pod wodzą von Papena a Prusami, jest oceniana następująco przez prasę:

Konserwatywna „Deutsche Zeitung” mówi o zaostrzeniu się konfliktu.

Konserwatywna „Deutsche Allgemeine Ztg.” pisze, że dotychczasowa biurokratyczna wojna pozycyjna będzie nadal prowadzona, kryje się jednak za nią walka dwóch politycznych systemów, a może decydująca walka pomiędzy dwiema epokami politycznymi.

Centrowa „Germania”, nawiązując do planów reformy ustroju Rzeszy omawia nych ostatnio przez ministra Gayla przypomina, iż oprócz parlamentarnych rzą-

dów również podlegają kryzysom rządy „autorytetów”. Nowe tego właśnie rodzaju kryzysy Niemcy przeżyją już zapewne w niedalekiej przyszłości. Dziennik centrowy wraz z szeregiem innych dzienników demokratycznych zaznacza, iż ważnym przyczynkiem do wyjaśnienia sytuacji będzie wynik wyborów do Reichstagu.

MOWA BREIDSCHIDA.

Wódz Socj. Demokracji Breidscheid, przemawiając w Kamienicy, oświadczył m. in., że konflikt konstytucyjny Rzeszy z Prusami wprowadza te ostatnie w prawdziwy chaos stosunków, zagrażając również innym krajom związkowym. Nigdy jedność Rzeszy nie była bardziej zachwiana, jak obecnie za rządów Pa-

pena. Socjalni-demokraci przeciwstawiają się przedewszystkiem wszelkim próbom wprowadzenia plurarnego prawa wyborczego.

PLANY VON PAPENA.

Na początek bież. tygodnia zapowiedziana została nominacja trzech ministrów Rzeszy na stanowiska ministrów pruskich, a mianowicie: ministra bez teki Brachta w pruskim ministerstwie spraw wewnętrznych ministra bez teki Popitza w min. finansów i ministra wyżywienia Rzeszy von Brauna w pruskim ministerstwie rolnictwa.

Na tych zmianach personalnych zakończyć się ma, według ogłoszonego wczoraj wieczór komunikatu, pierwszy etap „reformy” administracji w Prusach.

Francuski plan rozbrojeniowy

Paul - Boncour, francuski minister wojny, oświadczył na konferencji prasowej, że francuski plan rozbrojeniowy będzie zakomunikowany w dn. 4 listopada prezydium Konferencji Rozbrojeniowej.

Po paru dniach plan ukaże się w druku. Plan składa się z trzech

części: 1) projekt paktu pomocy moralnej i częściowo materialnej dla państwa napadniętego; 2) projekt „regionalnych” paktów bezpieczeństwa; 3) projekt umowy wojskowej między państwami kontynentu europejskiego; do części pierwszej przystąpiłyby, jak sądzi Paul - Boncour

— i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

Socjalistyczny „Daily Herald” domaga się, by Rząd Wielkiej Brytanii ujawnił wreszcie z kolei własne stanowisko w sprawie rozbrojenia.

Przed „złotym czasem”

Tysiące pójdą dzisiaj na cmentarze Rzeczypospolitej, by złożyć hołd „pamięci tych, którzy przeszli mękę oczekiwania, ich myśli, pracującą w ostatnią noc bezsenność, ich niezłomnemu męstwu”;

tysiące rzucą kwiaty u stóp mogił takich ludzi, którzy bojowali całe życie odeszli przedwcześnie, bo zwyciężyło ich śmiertelne znużenie.

Niech odpoczywają — wszyscy — w spokoju...

Tłumy, zgromadzone po cmentarzach, tłumy, zebrane dokoła cytadeli warszawskiej, będą wołały do ŻY- WYCH tym samym zawsze hasłem, jedynym drogowskazem ratunku:

„ZBUDŹ SIĘ I WALCZ!”

Walczmy dalej o „złoty czas”! Dlatego jesteśmy usprawiedliwieni wobec poległych i wobec naszych zmarłych.

REDAKCJA „ROBOTNIKA”

Urodziny tow. Limanowskiego

Z okazji urodzin sen. tow. B. Limanowskiego wczoraj w dalszym ciągu napływały życzenia od organizacji, związków i poszczególnych osób.

Pom. in. w imieniu Z. P. P. S. składali życzenia tow. sen. Kopciński, pos. Piotrowski i pos. Szczerkowski. Nasz sędziwy solenizant czuje się dobrze i rześko, rozmawiał ze wszystkimi odwiedzającymi go i interesuje się wszystkimi aktualnymi sprawami.

Tow. Limanowski prosił, aby za pośrednictwem „Robotnika” serdecznie podziękować wszystkim, którzy złożyli mu życzenia z okazji 97 rocznicy urodzin.

Jakżeby inaczej?...

Węgiel ma być drogi

Izba przemysłowo - handlowa Zagłębia Dąbrowskiego wypowiedziała się łaskawie przeciwko projektom obniżki cen węgla.

Niczego innego nikt się po niej nie spodziewał.

Herriot w Hiszpanji

Podróż premiera Herriot'a do Hiszpanji odbywa się wśród wielkiego entuzjazmu ze strony ludności. Na stacji pogranicznej Irun powitał premiera francuskiego kilkutyśięcny tłum ludności, który wznosił okrzyki na jego cześć. Premierowi doreczone kwiaty, poczem wygłoszono krótkie przemówienie okolicznościowe, podkreślające wzajemną przyjaźń. Na stacjach, gdzie zatrzymuje się pociąg, zbierają się tłumy mieszkańców z okolicy.

Wczoraj o godz. 9.15, przybył do Madrytu premier francuski Herriot, powitany serdecznie przez członków Rządu i licznie zebraną na dworcu publiczność.

W Grecji Rosnące zamieszanie

Rząd Venizolosa ustąpił ostatecznie. Prezydent Republiki powierzył misję utworzenia nowego Rządu — zgodnie z opinią przywódców stronnictw — Tsaldarisowi, przeso- wi t. zw. partji ludowej (do niedawna zwolnienicy odbudowy monarchji). Tsaldaris uzależnił przyjęcie misji od wyniku rozmowy ze swymi najbliższymi przyjaciółmi.

Konferencja przywódców stronnictw, odbyta wczoraj ponownie u Prezydenta Republiki, nie dała żadnych pozytywnych rezultatów.

biedak, inspektor pracy, nie potrafi dostatecznie obronić krzywdzonych robotników w takim lub innym zakładzie pracy. Inspektorzy nie działają w oderwaniu od życia, a są w gąszczu jego; życie zalewa i podmywa nawet najlepsze intencje, nie mówiąc już o ludziach słabych, korystających z grzeczności tak zwanych „pracodawców”.

Jeśli chcecie, żeby to, co było w Żyrardowie — nie powtórzyło się już nigdy — musicie panowie z „sanacji” zmienić swój stosunek do obywateli państwa, których segregujecie na tych, co pracują z „ideologią” i na tych, którzy nie chcą pracować z „ideologią”, lecz chcą pracować dla dobra i pożytku ludu pracującego i Polski.

Jan Kwapiński.

patrzy organizacja robotnicza, nie znosi również krępujących przepisów, chroniących robotnika. Tendencją kapitału jest doprowadzenie do tego, by zdeptać, zniszczyć wszelkie zbiorowe regulowanie warunków pracy i płacy w myśl zasady, że kapitalista jest „panem” swojego warsztatu pracy, i on jednostronnie ma regulować warunki pracy i płacy; ale nigdy jeszcze rozzuchwalenie sfer kapitalistycznych - obszarników nie było tak duże, jak właśnie pod rządami „sanacji”.

Nigdy przedtem nie było takich rzeczy, jakie są dzisiaj. Obniżki płac, brutalne łamanie ustaw, anarchja w życiu przemysłowo - gospodarczym kraju grasują niepodzielnie właśnie teraz, i dziwić się nie należy, że kapitał francuski, który znany jest na rynkach światowych, jako najbardziej zachłanny, wyczynia najdzik-

sze eksperymenty na ciele mas pracujących i życia gospodarczego Polski.

Jeśli sprawa żyrardowska wywołuje taki ogrom oburzenia w masach robotniczych, to nie sądzić, że oburzenie to kierowane jest tylko przeciw kapitalistom francuskim, kieruje się ona i przeciwko tym, którzy pozwalają na to, żeby deptano godność robotnika, żeby łamać jego sumienie, jeśli sumienie robotnicze nie hołduje obozowi rządzącemu. Nigdy dawniej nie byłoby możliwe, żeby na ciele Polski wyrastały różne „wyrastki”. Żaden adwokat nie ośmieliłby się pod groźbą wyrzucenia go poza nawias życia obywatelskiego, łazikować i pośredniczyć w sprawach zmniejszenia podatków na rzecz Skarbu Państwa od magnatów przemysłowych. Więc cóż dziwnego, że jakiś tam

Miłość bez... granic

Kilka dni temu przytoczyliśmy na tem miejscu znamienne wynurzenia p. starosty powiatu łódzkiego, który na posiedzeniu Sejmiku powiatowego odmalował w niezwykle ciemnych barwach STAN MORALNY LUDNOŚCI powierzonych sobie powiatu, stwierdzając apatię, brak uświadomienia obywatelskiego, ciemnotę, masowe złodziejstwa i defraudacje etc., etc. Notatka nasza, opatrzona właściwymi komentarzami, wywarła efekt nad podziw szybki i głęboki. Oto — jak podaje prasa łódzka, prawie natychmiast po tym publicznym akcie skruchy pomajowego starosty i naszych w związku z tem uwagach, zjechał do Łodzi sam p. wice-marszałek Polakiewicz i w otoczeniu najrozmaitszych „sanacyjnych” prezesów i generalnych sekretarzy odbył długą konferencję z miejscowym starostą, radząc — w pocie czoła — nad sprawami „rozszerzenia oświaty wśród rolników”, „wdrażania do nowego życia(?) młodzieży ludowej” i t. p.

Nie rozumiemy doprawdy, dlaczego akurat p. Polakiewicz, poseł z B. B., który notabene nie wyszedł z okręgu łódzkiego, uważa się za szczególnie powołanego do pieczy nad moralnością, oświatą i kulturą ludności łódzkiego powiatu. Chyba tylko ze względu na specjalną atencję, świadczoną p. posłowi przez p. starostę, który wie przecież co winien „młodzieży”. Naogół jednak przypuszczamy, że mieszkańcy „cywilizowanego” na sposób wiadomy powiatu za dość nagle sympatję i zainteresowanie p. posła Polakiewicza WZAJEMNOŚCIĄ NIE PŁACĄ. I trudno się oprzeć wrażeniu, że cała ta gwałtowna interwencja p. wice-marszałka jest już dziś spóźniona, MOCNO SPÓŹNIONO. Trawestując wierszyk Tuwima, możnaby powiedzieć, że „Pan marszałek spóźnił się na „teren” o pięć minut i dobrych lat sześć”...

A przecież tyle lepszych i wdzięczniejszych zajęć znaleźć sobie można. Dlaczego np. matadorzy „połnej” partii, współpracujący z Rządem tak „silnej ręki” nie zajmą się choćby sprawami nieszczęśliwego, tuż, tuż pod Warszawą leżącego... Żyrardowa? Tam właśnie możnaby znaleźć PRAWDZIWE pole do... sukcesów.

Pierwsze posiedzenie Sejmu

Pierwsze posiedzenie Sejmu odbędzie się, jak donosiliśmy już, że czwartek, 3 listopada, o g. 10 r.

Zgon tow. Dejardin

Międzynarodówka Górników poniosła znowu dotkliwą stratę. Przed kilku dniami zmarł tow. Józef Dejardin, przewodniczący belgijskiego Związku Górników i poseł socjalistyczny z Leodjum.

Tow. Dejardin był gorącym przyjacielem polskich robotników. Cześć Jego pamięci!

Zgon tow. Janeczka

Z Austrii nadeszła żałobna wiadomość o śmierci tow. Janeczka, przewodniczącego austriackiego Związku Metalowców i posła do Parlamentu. Cześć Jego pamięci!

Echa strasznej katastrofy kolejowej pod Moskwą

Sąd najwyższy w Moskwie zakończył trzydniową rozprawę przeciwko 5 kolejarzom, oskarżonym o niedbalstwo, którego rezultatem była wielka katastrofa kolejowa w pobliżu stacji Lublino, pod Moskwą. Ofiarą tej katastrofy padło 40 zabitych i około 100 rannych. Główny oskarżony, kolejarz Kulakow skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie, czterech współoskarżonych zostało skazanych na karę więzienia od 4 do 6 lat.

Książki nadesłane

Dr. Kazimierz Gajl i dr. Roman Kobenz: Bielany pod Warszawą i konieczność ich ochrony.

Nakładem Państwowej Rady Ochrony Przyrody. Skład Główny Kasa im. Miąnowskiego, Warszawa, Pałac Staszica.

Robotnicy popierają swoje pismo

Dramat żyrardowski przed sądem

Przemówienia oskarżonych i obrońców

Jeszcze więcej osób, niż poprzednio, przybyło wczoraj do sali sądowej dla wysłuchania „pojedynku słownego” między oskarżycielami a obrońcą w sprawie BLACHOWSKIEGO, czy też... W SPRAWIE ŻYRARDOWA, jak to określił p. prokurator Firstenberg. Na sali jest także żona BLACHOWSKIEGO wraz z córeczką.

Pierwszy zabrał głos prokurator.

Mowa prokuratora

Prok. Firstenberg rozpoczął swoje przemówienie od zaznaczenia, że rozpatrywane są właściwie dwa procesy: proces Blachowskiego o zabójstwo i proces Żyrardowa.

Prokurator zaznacza, że będzie o Żyrardowie mówił tylko tyle, ile mówić można na marginesie sprawy, podkreślając jednocześnie, iż nie zamierza ani bronić, ani oskarżać Żyrardowa.

Prokurator, mówiąc o zarzutach stawianych gospodarce w Żyrardowie, atakuje zeznania radnej, tow. Tomaszewskiej, która postawiła ciężkie zarzuty inspektorom pracy. Prokurator nazwał wszystkie zeznania tego typu „plotkami”, poczem jął się szeroko rozwodzić nad celowością służnością t. zw. rygorów, wprowadzonych do Zakładów Żyrardowskich.

Według opinii p. prokuratora, który powoływał się na dodatnie opinie o dyr. Koehlerze jego byłych dyrektorów, w Zakładach nie rządzono terorem.

Prokurator, kontynuując omawianie gospodarki w Żyrardowie, oświadcza, że: „Sąd nie może wyręczać Trybunału Stanu z r. 1923, który miał się zebrać dla rozpatrzenia sprawy Żyrardowa — i nie zebrał się”.

Prokurator oświadcza, iż „Blachowski jest mianowany symbolem między Żyrardowskiej, ale wybrany został na rolę tego symbolu niefortunnie, gdyż nie jest wyrazicielem „krzyku z dna nędzy”... ponieważ — zdaniem prokuratora — bardzo mu się osobiście dobrze powodziło.

Przechodząc do samego faktu zabójstwa prokurator najpierw dokładnie przeprowadził obliczenie zarobków oskarżonego, stwierdzając jednocześnie, iż „istniejąca uświadomienie wpływu na Sąd”, i że ma się

wrażenie, że „wykorzystując tragiczne zabójstwo, ktoś chce przeprowadzić rozgrywkę polityczną”.

Prokurator oburza się na świadków, którzy zgłaszali się dobrowolnie, chcąc zeznać, na świadków ofiarowujących dowody prawdy tego, co działo się w Żyrardowie, na tych, którzy mówiąc o zbrodni, podkreślali, że „mogliby uczynić to samo”. Prokurator uważa, iż jest to „pochwalenie krwawego czynu”; trzeba nazwać „skrzywieniem moralnym otaczanie współzuciem zabójcy, a nie ofiary zabójcy”.

Prokurator, przechodząc do krytyki zeznań świadków, ostro się o nich wyraża, doszukując się w ich uczuciach gloryfikacji czynu oskarżonego, szczególnie ostre wyrazy rzucając w stronę św. Orlika, którego dyskwalifikują zeznania innych świadków.

Przechodząc do motywów zbrodni, prokurator kwestionuje motyw podany w śledztwie, a nie wymieniony przez oskarżonego w pierwszym zeznaniu, a dotyczący zemsty za nędzę robotników żyrardowskich.

Prokurator stwierdził, że w zabójstwie, w którym nie było ani osobistego zafuroru, ani spisku politycznego, w którym nie było nakazu władzy partyjnej, można było „edy-

Pakt o nieagresji Rumunii i Sowieci

Były premier dr. Vaida-Voevod udzielił współpracownikowi dziennika „Calendarul” wywiadu na temat korzyści, które osiągnąć może Rumunia, podpisując pakt o nieagresji z Sowieci. Pakt taki, oświadczył były premier, przyniesie nie tylko ogólne odprężenie sytuacji, lecz również przyczyni się do unormowania naszych stosunków gospodarczych z ZSSR, oraz przyczyni do nas obce kapitały, obawiając się dziś izolacji Rumunii. Podpisanie paktu dowodziłoby istnienia wspólnej platformy politycznej Rumunii z jej aliantami. Pakt Briand-Kelloga jest aktem pięknym, stawiającym wojnę poza nawiasem prawa, lecz mimo to uważają go nasi sojusznicy za niewystarczający i każdy z nas uważa za potrzebne zawarcie pozatem odrębnego paktu o nieagresji.

nie poszukiwać się osobistej zemsty z premedytacją.

Podsuwanie Blachowskiemu nazwy „mści ciela”, prokurator uważa za drogę do zaostreżenia surowości prokuratora w stosunku do oskarżonego.

Zbrodnia oskarżonego była spowodowana neurastenią, manią prześladowczą, skutkiem przyczyn życiowych niepowodzeń na zewnątrz u siebie.

W słowie „weg” (precz!) rzuconym przez Koehlera pod adresem Blachowskiego nie było zniewagi, wobec czego nie można uznać, że istniał afekt.

Prokurator widzi w Blachowskiego kielik w jego duszy od dawna chęć zamordowania Koehlera, a czynu zbrodnicy dokonał oskarżony — zdaniem prokuratora — zarówno pod wpływem neurastenji, jak i pod wpływem alkoholu.

Okoliczność łagocząca prokurator widzi w fakcie, że oskarżony jest człowiekiem starym i nieszczęśliwym, okoliczności obciążające w tem, że oskarżony nie wyraził żalu z powodu popełnienia zbrodni, oraz, że zbrodni dopuścił się bez powodu.

„Wyrok da odpowiedź, czy zabójstwo Koehlera było karą, czy też krwawą zbrodnią”.

Drugi z kolei przemawiał dziekan J. Nowodworski, jako powód cywilny. P. Nowodworski uznaje stosunki, panujące w Zakładach Żyrardowskich, za zjawiska poniekąd normalne, dopóki trwa system kapitalistyczny. Wszelkie wiadomości o jakiejś wyjątkowej brutalności Koehlera powód uznaje za plotki, nie poparte faktami. Blachowskiego powód ocenia bardzo surowo, jako człowieka, i zastrzega się przeciwko obrzuceniu białym błotem pamięci zabitego.

Powód cywilny adw. Rymowicz rzekł się głosu. Adw. Koral powtórzył mniej więcej argumenty prokuratora i p. Nowodworskiego.

Po przemówieniach Leona Berensona i Gackiego, obrońców Blachowskiego, oraz po ostatnim słowie Blachowskiego Sąd ogłosił wyrok, który podajemy na str. 1.

Ponieważ zmuszeni jesteśmy zamknąć numer, przemówienia obrońców ogłosimy osobno w możliwie dokładnym streszczeniu.

„Straż uniwersytecka” w Wiedniu

Rząd austriacki zamierza utworzyć na Uniwersytecie wiedeńskim specjalną straż, ażeby składała się z 40 żołnierzy, zamianowanych przez Rząd. Działalność swą rozpocznie już w najbliższy czwartek. Rząd wpływ swój na stosunki uniwersyteckie rozszerzy przez wyznaczenie osobnego referenta do spraw akademickich. Utworzenie straży uniwersyteckiej będzie ostatnią próbą Rządu mającą na celu uporządkowanie stosunków na wyższych uczelniach bez naruszania autonomii.

Rozwiązanie parlamentu duńskiego

Z Kopenhagi donoszą, że w związku z walką o nowe prawo i walutowe rozpisane zostały nowe wybory do „Folketingu” (Izby posłów). Wybory odbędą się dnia 16 listopada.

Straż włóknarzy angielskich

Niemal wszystkie angielskie przedsiębiorstwa w większych ośrodkach przemysłowych w okręgu Lancashire przerwały w dniu wczorajszym pracę na skutek odrzucenia przez robotników zaproponowanej redukcji płac. Przedstawiciel Ministerium Pracy Leggett, który stawił za pośrednictwem przy ostatnich rokowaniach, opuścił wczoraj Londyn, udając się do Manchesteru, celem wzięcia udziału we wspólnym posiedzeniu przedsiębiorców i robotników.

Republika Chile, a my

Minister finansów republiki Chile ogłosił sprawozdanie skarbowe, z którego wynika, że deficyt skarbu wynosi 500 milionów pesos, dług wewnętrzny 900 milionów, dług zagraniczny — 3 miljardy pesos.

Minister w sprawozdaniu swem podnosi, iż przyczyną takiego stanu jest niepewność sytuacji politycznej, która wyraża się w tem, że w ciągu ostatnich 8 lat republika Chile przeżyła 14 rewolucji, zmieniła 1 prezydentów i 53 rządy.

Uważamy, że p. minister skarbu w Chile jest w błędzie. U nas, w Polsce, sytuacja polityczna jest zupełnie pewna, rządy od prawie 7 lat wcale się faktycznie nie zmieniają, a rezultat finansowy jest ten sam, co w Chile.

Wybory Prezydenta w Chile

W niedzielę odbyły się wybory prezydenta Republiki południowo-amerykańskiej Chili. Według obliczeń znanych w poniedziałek rano najwięcej głosów (60%) otrzymał dotychczas Artur Alessandri. Alessandri jest kandydatem radykałów. Kandydat konserwatystów uzyskał 25% głosów, a kandydat komunistów 5 proc.

Powstanie w Nikaragui

Londyn, 30.X (ATE). Z Nowego Jorku donoszą o ożywieniu walk powstańców w Nikaragui. W pobliżu Chichigalpa kompania gwardji narodowej została wciągnięta przez powstańców w zasadzkę. Wywiązała się walka, która trwała około 5-ciu godzin. 50-ciu żołnierzy gwardji narodowej i 12-tu powstańców poległo w czasie walki.

Komuniści wybierają — faszystów!

W Karlsruhe odbyło się zebranie komunistyczne pod hasłem walki z faszystyzmem. Wśród 200 uczestników zebrania było 20 faszystów. Po referacie nastąpił wybór delegatów na kongres, mający się odbyć w tych dniach w Karlsruhe pod wezwaniem: Kongres walki zjednoczonego frontu antyfaszystowskiego.

I oto 180 komunistów wybrało na delegatów m. in. 2 hitlerowców z pośród 20 obecnych na sali.

Nieprawdopodobne, ale prawdziwe. Faszyci w sam raz nadają się na kongres antyfaszystowski.

Obniżenie opłat targowych

Strajk rolników zmusił władze miejskie w różnych miejscowościach do częściowych ustępstw. W Warszawie władze miejskie obniżyły opłaty za postoje do 80 gr. od wozu jednokonnego i do 1.20 gr. od wozu dwukonnego. Równocześnie obniżono również opłaty za postoje na targowiskach prywatnych.

Głodne dziecko

W szkole powszechnej na Woli

Wola. Najbardziej uprzemysłowioną dzielnicą Warszawy. Obok małych, nędznych domów mieszkających stoją kolosy-fabryki, wierzając do góry kominami z czerwonej cegły. Dzielnica fabryk i — nędzy.

Dziś już nie dymią kminy. Wygasły piece fabryczne, zamarł ruch na ulicach. Przed bramami domów w ciągu dnia — w godzinach pracy — stoją grupki mężczyzn.

To bezrobotni. Każdego ranka, zamiast robotników, spieszących do fabryk, suną gromadki dzieci. Idą do szkół. Ojciec, matka czy brat nie pracują już. Pracują dzieci w szkole, przez pięć czy sześć godzin.

Dwoje małych dzieci, chłopiec i dziewczynka, idą ulicą Wolską. Zaczynam gawędkę z nimi.

— Tatus nie pracuje już od zeszłej zimy. U nas w domu bieda. Szafę sprzedaliśmy dwa tygodnie temu — powiada dziewczynka.

— A czy tatus dostaje zasiłki?

— O, już dawno nie dostaje. Wtedy to było dobrze. Codzień mieliśmy obiad...

— A teraz? — pytam.

— Teraz dostajemy dwie porcje zupy z kuchni dla bezrobotnych. Ale to nie starcza dla wszystkich.

— Ile jest osób w domu?

— Pięcioro, bo mamy jeszcze młodszego brata. On nie chodzi do szkoły, jest za mały.

— A jedliście dziś śniadanie?

Dziewczynka zarumieniła się. Cichym głosem, jakby wstydząc się tego, odpowiedziała:

— Nie. Na dzisiaj nic nie zostało...

W takich warunkach „uczy się” dziś tysiące dzieci warszawskich. Udają się do szkoły położonej na samym krańcu miasta, na ul. Wolskiej 125, by zobaczyć, jak wygląda nauka głodnych dzieci.

— Złe jest u nas — mówi kierownik szkoły. Na 1029 uczniów — mamy 230 dzieci bezrobotnych. To już

jest ostateczna nędza. Rodzice tych 230-tu nie pracują i nie mają żadnych zasilek. Nikt w domu również nie pracuje. Jak ci ludzie żyją — trudno pojąć!

Tyle osób z pośród rodziców zgłosiło się do nas, jako bezrobotni. Sprawdziiliśmy każdy wypadek i rzeczywiście są to nędzarze. A ilu nie zgłosiło się, bo pracują jeden czy dwa dni w tygodniu...

— Więc jak pan może prowadzić naukę wśród głodnych dzieci?

— W ubiegłym roku dożyłaliśmy je. Wkrótce znów zaczniemy taką samą akcję. Ostatnio żywiłymi 211 dzieci, teraz będzie znacznie więcej.

— A środki?

— Robotnik jest ofiarny i jeśli tylko ma, to chętnie daje na szkołę, na chleb dla biedniejszych od siebie. Z dobrowolnych składek, na prawdę dobrowolnych, zebraliśmy stosunkowo dużą sumę, bo 2712 złotych. Pewien dochód dały nam imprezy, trochę Rada Szkolna i tak uzbieraliśmy w ciągu roku 14.292 zł. Wszystko to jednak jest za mało na nasze potrzeby.

Często, aż za często zdarza się, że dziecko nie ma ubrania, palta czy butów i nie może przyjść do szkoły. Trzeba mu je dać. To nas kosztowało prawie 3 tysiące złotych. A dawałymi tylko w tych wypadkach, gdy już rodzice znikąd nie mogli wydość. Dzieciaki często nie mają nawet bielizny.

To jest przecież ta Wola, która od długiego już czasu nie pracuje... Zupa i chleb, dawane przez nas dzieciom, były częstokroć jedynym posiłkiem, jaki dziecko otrzymywało. W domu nędza, sprzęty zostały dawno wyprzedane, więc skąd rodzice mieli brać? A jeśli braknie kawałka chleba, to przecież niema mowy o ubraniu, książkach czy zeszytach. To wszystko musi dać opieka rodzicielska.

Ostatnio wydarzył się u nas wypadek bardzo charakterystyczny dla

tutejszych stosunków. Dwoje dzieci, sieroty, były na utrzymaniu ciotki, biednej kobiety, sprzedającej cukierki i pierniki na ulicy. Ciotka zachorowała, wzięto ją do szpitala, a dzieci zostały same, głodne, w nieopalonem mieszkaniu. Dowiedzieliśmy się o tem przypadkowo. Trzeba było pomóc...

Ileż to razy dziecko nie odrobi lekcji, bo w jednym pokoiku, który trudno nazwać mieszkaniem, przebywa 8 czy 10 osób. Niema stołu, więc musi pisać na parapecie okna, niema światła.

Potrzeb jest dużo. Nie wiadomo wprost komu pomagać. Już w tym roku szkolnym kupiliśmy 83 ubranka dla dzieci i 2 pary obuwia. W zimie trzeba więcej kupić.

Najważniejszą jednak rzeczą jest głód, straszny, odbierający dzieciom siły do nauki i wyniszczający wątłe organizmy.

Nasz lekarz szkolny jest pełen przerażenia. Wciąż alarmuje, zwracając uwagę na zastraszające pogarszanie się stanu zdrowia dzieci. My wiemy, jak należałoby temu zaradzić, ale, niestety, jesteśmy bezsilni.

— Czy obecnie prowadzi się dożywianie dzieci?

— Jeszcze nie. Czekamy na decyzję Rady Szkolnej i — na pieniądze. Wysłaliśmy dane, dotyczące liczby dzieci potrzebujących pomocy w postaci odżywiania. Decyzja dotąd nie nadeszła.

— A tymczasem dzieci głodują?

Kierownik szkoły rozłożył ręce.

— Jeśli pieniędzy nie dostaniemy, to trzeba będzie samemu postarać się o środki na ten cel. Wówczas jednak nie będzie można dać nic więcej, jak tylko kawałek chleba i szklanek mleka.

Wychodząc ze szkoły, widziałem przez okno małe główki dziecięce, pochylone nad książką. Ile z pośród nich było głodnych?

W. CZ.

Nauka historii

„Członkowie Dyrektora czuli straszną nienawiść, która ich otaczała i mogła w każdej chwili użegnąć się. Ich nieograniczona władza im samym wydawała się czasami bajką, długotrwałym snem. Wiedzieli, mogli sobie przypomnieć i opowiedzieć, jak i kiedy zdobyli tę władzę. Udawali, że zawsze szykowali się do niej i że w losie swym nie znajdują nic dziwnego i nienaturalnego. Ale długie dziesięciolecie minionego ich życia, biednego, niedostrzegalnego i cichego tem nie mniej brały górę w ich świadomości nad tem, co było teraz, i członkowie Dyrektora tak samo nie mogli przyzwyczaić się do obecnego szczęścia, jak nie mogli bez przerażenia pomyśleć o możliwości końca. To wierzyli, to tracili wiarę w siłę swej władzy, a tracąc wiarę, zaczęli miotać się gorączkowo i wykrywać spiski. W społeczeństwie nastroje tak samo się zmieniały. Jedni i ci sami ludzie niekiedy ze zdumieniem zapytywali siebie, jakim cudem TO jeszcze istnieje; czasem ze znużeniem bez nadziei mówili, że TO będzie istnieć wiecznie. Cudzoziemcy, pragnący znać zdanie narodu francuskiego, absolutnie nic nie mogli zrozumieć”.

(Z „Djabelskiego Mostu” Aldamowa).

Aż do następnej reorganizacji...

Wczoraj dn. 31 z. m. upłynął termin zawieszenia nieusuwalności sędziowskiej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Jak obliczają, zmiany nastąpiły na 400 stanowiskach w magistraturze sądowej.

Od dzisiaj sędziowie pozostali na stanowiskach mogą nie obawiać się niespodzianek...

Aż do następnej „reorganizacji” sądownictwa.

Pro publico bono niezgodny z prawdą

Kilkakrotnie cytowaliśmy polemikę, jaka toczy się w Lublinie pomiędzy dwoma bratnimi organami sanacyjnymi. Nie chcąc zbyt wiele miejsca poświęcać „rodaków rozmowom”, zaznaczamy tylko, że polemika pomiędzy pp. Łobodowskim a Falandyszem nie jest bynajmniej ukończona, że wołanie zostało do polemiki jeszcze pp. Wąchała, Plitza i Donga, p. Łobodowski zaś, odpowiadając na sprostowanie przeciwników, „kategorycznie” twierdzi, że sprostowanie zostało „w sposób niezgodny z prawdą pro publico bono spreparowane”.

Wysoły kącik

NAGŁÓWEK.

W jednym z pism prowincjonalnych z d. 28 b. m. w dziale gospodarczym zauważyliśmy następujący nagłówek:

„ZIMNA WODA NA GŁOWĘ STOPY DYSKONTOWEJ”.

Oryginalnie i autentycznie.

GDZIE TKWI SZWINDEL.

Pewien agent ubezpieczeniowy namawia gospodarza wiejskiego, aby ubezpieczył się na wypadek pożaru.

— A więc — zapytuje wieśniak — jak tylko zapłacę pierwszą składkę i po tygodniu spali się chałupa, to otrzymam „najerkasę”?

— Oczywiście, z wyjątkiem wypadku — jeżeli pan sam podpali.

— Tu mam cię! Zaraz wiedziałem, że tu się kryje jakiś szwindel.

DOBRY MAŻ.

— Mężusiu, daj mi 10 złotych. Idę do „Instytutu piękności”.

— Proszę cię, tu masz dwadzieścia.

PRZEZORYNY.

Pan X. ubezpieczył swoje auto od pożaru.

Po pewnym czasie w garażu wybuchł pożar i auto p. X. spaliło się.

Pan X. zgłasza się do towarzystwa ubezpieczeniowego po premię.

— Pieniądzy panu nie wypłacimy — powiada do p. X. urzędnik towarzystwa — ale odkupimy panu inny wóz.

— To tak panowie załatwiają sprawy! Dobrze wiedzieć. Ja tu niedawno ubezpieczyłem na życie moją żonę. Proszę o zwrot składki i o unieważnienie ubezpieczenia.

Cyrk Staniewskich

Dziś we wtorek 1 listopada

otwarcie sezonu

NADZWYCZAJNY

PROGRAM INAUGURACYJNY

16 wszechświatowych atrakcji m. in.:

2 drużyny buldogów footballistów

Dziś 2 przedstawienia o 4.30 i 8.15.

Na przedstawienie popołudniowe o 4.30

dzieci i młodzież szkolna na placu połowę

Przedprzedaż biletów: Kasa Cyрку.

Icar, Orbis.

Koncesje tytoniowe, rabaty i instytucje społeczne

Wśród licznych koncesjonariuszy, posiadających hurtownie tytoniowe, bardzo poważną grupę stanowią Związki i instytucje społeczne. Do niedawna posiadały one około 80 hurtowni tytoniowych. Zainteresowanie ich sprzedażą hurtową wyrobów tytoniowych wiązało się ściśle z rabatem, jaki sprzedawcom hurtowym udzielał Monopol. Trzy lub czteroprocentowy rabat przy ulgach w podatkach obrotowym i dochodowym, jakie stosowano w wymiarze podatkowym, były poważnym czynnikiem i zachętą w staraniach, czynionych o otrzymanie koncesji. Warunki, z jakich korzystały hurtownie do niedawna, dawały zawsze tym instytucjom pewne zyski, wywierające korzystny wpływ na ich budżety. Ostatnio warunki te uległy zasadniczej zmianie.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zarządziła obniżenie rabatów, dochodzące w wielu wypadkach do połowy poprzednich norm. Podatek obrotowy pobiera się od niedawna równocześnie z nabywaniem towaru — dotyczy to również wszystkich hurtowni, których koncesjonariuszami są instytucje społeczne. Zniżone rabaty mają ulec w niedalekiej przyszłości dalszej jeszcze redukcji. W Warszawie rabat hurtowy, obniżony początkowo z 3% do 1½%, ma być podobno zmniejszony do 1%.

W warunkach tych będą mogły pracować wyłącznie hurtownie, oparte na ściśle handlowej kalkulacji, a w wielu wypadkach przeprowadzenie takiej kalkulacji pozabawi na-

wet zawodowych kupców możliwości eksploatacji koncesji tytoniowej.

W tych bardzo trudnych warunkach dla sprzedaży wyrobów tytoniowych D. P. M. T., w okresie poprzedniej dyrektury, kiedy to wszyscy naczelnicy działów załatwiali swoje sprawy bezpośrednio u p. podsekretarza stanu Ministerstwa Skarbu — w okresie, który dla nieświadomych przyczyn nazwano okresem reorganizacji i komercjalizacji sprzedaży — wypowiedziała połowę hurtowni starym koncesjonariuszom i kilkadziesiąt zwolnionych hurtowni nadała dodatkowo instytucjom społecznym.

Doprowadzając wynagrodzenie sprzedawcy do minimalnych granic, do granic, w których kupiec, samodzielnie pracujący, posiadający odpowiedni kapitał i inne warunki za ledwie koniec z końcem związać może, Dyrekcja P. M. T. robi wspólny gest, oddając wszystkie rozporządzalne koncesje instytucjom i stowarzyszeniom społecznym, nie posiadającym ani niezbędnego kapitału, ani też odpowiednio zorganizowanego aparatu handlowego.

Dyrekcja P. M. T. uczyniła to z całą świadomością faktu, że w nowych warunkach rabatowania żadna hurtownia tej kategorii nie może powstać bez narażenia się na szybką likwidację, na przymusową „plajtę” i stratę własnych funduszy.

Trudno podobnej roboty nie nazwać destrukcyjną i bezgranicznie lekkomyślną.

Wspaniałomyślny gest jest dobry, o ile jest szczerzy i przynosi jeżeli nie

obu stronom, to przynajmniej jednej jaką-taką korzyść. Ale w tej robocie, pozbawionej zdrowego rozsądku i odrobiny zmysłu handlowego, kryje się coś niemoralnego — coś, co jest tak obce zwykłej etyce, jak naukowość — metodom pracy, wprowadzanym w monopolach. Świadczenie podobnych „dobrodziejstw” licznym instytucjom społecznym, nie mającym w swej dobrej wierze zielonego pojęcia o tem, co otrzymują — nasa- suwa jedynie logiczne przypuszczenie, że czyni się to wszystko najwidoczniej w tym celu, aby zyskać ich chwilową sympatię i uznanie.

Dobroczynny gest p. podsekretarza stanu zemści się już w samych początkach na wartości jego „komercjalizacji sprzedaży”. Do rzędu licznych nielegalnie poddzierżawianych hurtowni dojdzie niebawem grupa nowych. Hojnie obdarzone instytucje społeczne krzątają się już obecnie, szukając tak zw. finansistów, którzy rekrutują się częstokroć z indywiduów o podejranej wartości moralnej i, za marne grosze odstępując im swe prawa, gwoili uniknięcia plajty.

Wystawianie na „sztych” instytucji społecznych, odbieranie sprzedaży fachowym kupcom, wprowadzanie do sprzedaży dzierżawców, tworzenie z koncesji walorów obcych właścicielom ich przeznaczeniu — źle świadczy naprawdę nie tylko o fachu wości twórcy tych wątpliwych „reform”, lecz również o charakterze nowych tych, a w życiu naszym dotychczas nieznanym metod.

Wiz.

Slatin—pasza w roli medjatora o odrębny pokój

W związku z niedawną śmiercią Slatina — paszy nie od rzeczy będzie przypomnieć, że i on odegrał poważną rolę dyplomatyczną w toku wielkiej wojny światowej.

Jak wiadomo, zaraz po śmierci Franciszka — Józefa młody cesarz austriacki Karol, zaczął przemyślać nad zawarciem odrębnego pokoju z koalicją. Do jednego ze swoich zaufanych miał Karol wyrazić się: „Oczywiście, że stoimy wiernie przy naszych niemieckich sojusznikach, ale to wcale nie znaczy, żeby Austro-Węgry miały zginąć gwoili tej wierności.”

Pierwszym medjatorem, który został upoważniony przez Karola do sondowania opinii i prowadzenia rozmów w sprawie zawarcia przez Austro-Węgry odrębnego pokoju, był szwagier cesarski ks. Sykstus de Bourbon — Parma. Jako Francuz w służbie belgijskiej był on najbardziej powołany do takiej misji. Jak wiadomo misja Sykstusa nie udała się.

W parę miesięcy potem Karol upoważnił pewnego węgierskiego magnata, który w celu nawiązania rozmów o

pokój odrębny, wyjechał do Szwajcarii. Węgier ten miał bardzo dobre stosunki we francuskich sferach kierowniczych i do misji jego cesarz przywiązywał duże nadzieje. Lecz i ta misja skończyła się fiaskiem wskutek nieprzejędnego starostwa, jakie zajął ówczesny francuski prezes ministrów Ribot. Zdając Karolowi relację ze swoich poczyną, dyplomata węgierski zauważył, że do francuskich kół decydujących najlepiej byłoby trafić przez pośrednictwo angielskie. Wówczas to Karol zatrzymał się na Slatinie — paszy.

Slatin — pasza, jak wiadomo, był wiedeńskim, który jednak większość życia spędził w służbie angielskiej. W walkach angielskich ze słynnym Mahdim w Sudanie. Gdy wojna wybuchła Anglii zaproponowali Slatinowi pozostanie na służbie angielskiej, przy czym zaofiarowano mu takie stanowisko, któreby nie drażniło jego uczuć patriotycznych. Slatin wszakże oferty tej nie przyjął, natomiast udał się do Austrii i jako 60-letni człowiek zgłosił się do armii, prosząc o przydział. Slatin otrzymał kierownicze stanowisko w

Czerwonym Krzyżu.

Anglii uważali, że Slatin postąpił po dżentelmeńsku i nadał, pomimo działań wojennych, utrzymywał ze Slatinem stosunki przyjacielskie.

Jesienią 1917 roku Slatin-pasza wezwany został do kwatery cesarskiej na froncie włoskim nad Isonzo. Tam podczas działań wojennych miał nie uległ wraz z cesarzem wypadkowi, mianowicie samochód Karola, którym jechał także Slatin porwany został przez wodę wezbranego wskutek zepsucia się tamy potoku. Wówczas to otrzymał Slatin wskazówki co do interwencji na rzecz odrębnego pokoju.

Przez Buchs udał się Slatin do Szwajcarii, ale w drodze w pociągu odbył jeszcze rozmowę ze swoim poprzednikiem Węgrem. Slatin zabawił kilka tygodni w Szwajcarii, gdzie rozmawiał z angielskimi dyplomatami. Rozmowy te również nie dały żadnego wyniku. Jak twierdzi Slatin w raporcie, który złożył Karolowi w pierwszych dniach stycznia 1918 roku, odrębny pokój z Austro-Węgrami rozbił się o nieprzejednane stanowisko Francji.

Nowy zamach na Kubie

Na Kubie dokonano wczoraj ponownie zamachu politycznego. Nieznani sprawcy wtargnęli do mieszkania polityka kubańskiego, Fernandez i zastrzelili go. Mordercy zbiegli bez śladu.

Oświadczenie dr. Edwarda Boyé

Szanowny Panie Redaktorze! Za pośrednictwem poczytnego pisma Pańskiego podaję do wiadomości publicznej, że p. Zbigniew Unilowski, autor paszkwilu czy też powieści p. t. „Wspólny pokój”, został zaskarżony przeze mnie dn. 18 X b. r. do sądu koleżeńskiego przy Związku Zawodowym Literatów Polskich w Warszawie. Jednocześnie, mimo niechęci do podobnych metod działania, poleciłem w dniu dzisiejszym memu zastępcy prawnemu wniesienie skargi do prokuratora o zniesławienie czci.

Zechce Pan przyjąć, Panie Redaktorze, wyrazy mego prawdziwego szacunku

Dr. Edward Boyé.

Warszawa, 31 X. 1932.

Wszystkie pisma upraszam o przedruk powyższego.

Rozwiązanie Obozu W. P. w woj. kieleckim

Zarządzeniem wojewody kieleckiego Paciorekowskiego, rozwiązany został Oboz Wielkiej Polski na terenie województwa kieleckiego.

W piśmie wojewody zaznaczone jest, iż rozwiązanie nastąpiło ponieważ O. W. P. zagraża spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu.

Naczelną Radę Adwokacką

Aj. P. I. D. twierdzi, że mianowani zostaną w dniach najbliższych na członków Naczelną Radę Adwokackiej pp. Car, Bogucki, Paschalski i Ettinger (Mieczysław).

W ten sposób będziemy mieli u szczytów palestry... „sekcję adwokacką” B. B. W. R.

BANK „SPOŁEM”

Warszawa, Nowogrodzka 21, tel. 8-32-35; P. K. O. 81.800

przyjmuje wkłady oszczęd., otwiera rachunki czekowe, załatwia inkaso i inne zlecenia bankowe,

od wkładów płaci 7 do 9%

działa:

pod gwarancją polskiej spółdzielczości spożywczej jako jej centrala pieniężna.

i pod hasłem: „Oszczędności ludowe — do gospodarstwa ludowego”

Kredytu prywatnym osobom i firmom nie udziela.

Należy do rzędu najbardziej pewnych instytucji pieniężnych.

Przegląd prasy

„Sanacyjne” sprawozdanie.

W „Robotniku” z dr. 18 października r. b. zamieściliśmy sprawozdanie z przebiegu wiecu w Lipnie, na który przybyło około 2.500 chłopów i robotników z bliższych i dalszych okolic. Opisałśmy, jak to ze względu na niepogodę wiec zamiast pod gołym niebem, jak było zapowiedziane, chciano przenieść do zamkniętego lokalu, co policji nie spodobało się i na co się nie zgodziła. Znalazły się jak zwykle „odnośne” łobuzy, wnoszące „różne okrzyki”. Wymieniliśmy nazwisko komisarza, wymieniliśmy nazwisko głównego impresaria wykrzykujących łobu- zów.

Tymczasem w 10 dni później „Ilustrowany Kurjer Codzienny” zamieścił „sprawozdanie” z tegoż wiecu w Lipnie nadesłane przez „korespondenta” z Inowrocławia. Według tego prawdziwego korespondenta „łum”, nie-nasłane łobuzy, tylko właśnie „łum” nie pozwolił naszym mówcom dojść do słowa i to właśnie zmusiło władzę policyjną do rozwiązania zgromadzenia. Nie dość tego, policja musiała „interwenjować” pałkami gumowymi i bombami łzawiącymi, ale dakała? W obronie naszych mówców, którym gromady chłopskie groziły pobiciem. A co?

W deszcz i szarugę chłopci przyjechali do Lipna tylko po to, aby pobić naszych mówców, których policja obroniła.

O czytelnikach „I. K. C.”, którym wystarcza „matrymonijalna” strawa tego dziennika, nie mamy zbyt wygórowanego pojęcia. W każdym bądź razie nie mamy ich za tak — mówiąc delikatnie — naiwnych, jak redakcja „I. K. C.”, która sądzi, że uwierzą temu „sprawozdaniu”.

„Wiec — pisze „I. C. K.” — wykazał kompletną utratę jakichkolwiek wpływów socjalistycznych na chłopów kujaw- skiego”.

Najlepiej niech p. Dąbrowski wpłynie na swoich kolegów z BB., aby raz prze prowadzili wybory bez muzyki, a wówczas przekona się o wpływach naszych i Bebe.

POWRÓT ZAUFANIA.

„Sanacja” z jednej strony wszystko czyni, aby usunąć społeczeństwo od kontroli nad działalnością rządu — kontroli obecnego Sejmu, nad rządem, nikt przecież poważnie nie traktuje, — a z drugiej strony rząd przez swoją prasę domaga się powrotu zaufania. Tych dwóch rzeczy nie da się pogodzić, bo już ludzie są tacy podejrzliwi, że temu, co usuwa się od kontroli nie ufają.

Temat ten porusza w „Gazecie Warszawskiej” pos. Rybarski, który pisze:

„A już najkompletniejsze wrażenie robi propaganda za powrotem zaufania. Zaufanie mogą budzić tylko rządy, które na zaufaniu są oparte. Nie uda się zaufania narzucić postrochem czy przymusem. Im więcej przymusu, tem mniej zaufania. Prawo i zaufanie idą w parze. Siła fizyczna może budzić lęk, który oddziaływa zresztą ujemnie na gospodarstwo finansowe, ale nie obudzi wiary w stałość stosunków, w bezpieczeństwo i t. d. O tem poucza wielokrotne doświadczenie historyczne. Wskazuje ono na to, że nigdy, w walce ze społeczeństwem, nie przewyższoną kryzysu. Ludzie, którzy „trzymają mocno” (nie chcą użyć innego, modnego wyrażenia) całe społeczeństwo, mogą je unieruchomić, ubezwładnić, ale nie wydobędą z niego pieniędzy i kredytu”.

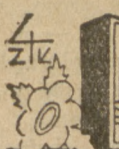
BRAMA EKSPANSJI CZY ZARZEWIE WOJNY?

Dziesiąte rocznicę marszu na Rzym szereg pism poświęciło artykuły i notatki. O dziesięciolecie faszystów pisze także zramolowany „Czas” krakowski, widzący we wszystkich poczynaniach Mussoliniego wyłącznie genialne posunięcia. Nie widzi nawet wyraźnie antypolskiej akcji Włoch na terenie międzynarodowym, które według tego pisma nie mają znaczenia zasadniczego, lecz taktyczne.

Bardziej trafnie ocenia sukcesy Mussoliniego socjalistyczny dziennik „Lodzer Volkszeitung”, który pisze:

„Bilans polityki zagranicznej wyraża się w powiększeniu zbrojeni, które kraj finansowo uciskają, w trwałym niepokoju w Europie, wywołanym wojnowizmem mówkami Mussoliniego i podburzającymi artykułami prasy, skierowanymi głównie przeciwko Francji i Jugosławii, po których to artykułach następują refterady, o ile zaczepieni reagują. Obecnie Włochy prowadzą tanią propagandę za rewizją traktatów, z wyjątkiem naturalnie traktatu w St. Germain, który niemiecki Tyrol południowy oddał we władanie faszystowskie. Udział Włoch w akcji rozbrojenowej dowodzi tylko, że w wyszczególnieniu zbrojowym z Francją zabra- kło już Włochom tohu”.

X. Y. Z. j

CHORA WĄTROBA-RODZI INNE CHOROBY

Przy cierpieniach wątroby, woreczka

żółciowego i kamicy żółciowej stosujcie

Zioła magistra Wolskiego

ze znakiem ochronnym BILLOSA

Zadaje w aptekach i drogeriach

Wydawnictwo Warszawa - Zioła 14

Uwolnienie niewinnie skazanych robotników żywieckich

„Naprzód” donosi:

Przed sądem apelacyjnym kar-
nym w Krakowie odbył się 28 paź-
dziernika epilog zająć marcowych w
Żywcu, które pociągnęły za sobą
kilka trupów i kilkunastu rannych i
odbiły się szerokim echem po ca-
łym kraju.

Na skutek zakazu zgromadzenia
pod gołym niebem i pochodu, jakie
zamierzała urządzić żywiecka Rada
związków zawodowych, przyszło do
starcia między rozgoryczoną, tłum-
nie zebraną masą robotniczą, a po-
licją, która z początku przy pomo-
cy sikawek, a potem salwami roz-
pedziła tłum, aresztując dziesiątki
osób i powodując znany proces w
sądzie okręgowym w Wadowicach,
zakończony zasądzeniem kilkunastu
robotników na kary od kilku mie-
sięcy do półtora roku.

Miedzy innymi, zasądzonymi zo-
stali robotnicy: Franciszek Łodziana
i Piotr Handzlik, każdy z nich na
karę więzienia przez półtora roku.

Na skutek odwołania się ich, od-
była się w krakowskim sądzie ape-
lacyjnym rozprawa apelacyjna.

W postępowaniu apelacyjnym
przeprowadzono dowód ze świad-
ków odwoławczych, którzy stwierdzi-
li zupełną niewinność skazanych,
wykazali bowiem, że ci nie podbu-
rzali tłumu do napadu na policję,
ani też sami nie rzucali kamieniami
na nią, a w chwili decydującej, gdy
miały rzekomo paść strzały z po-
między tłumu do policji, oraz w cza-
sie następnych salw policji, znajdow-
wali się już zdala od miejsca zają-
ścia.

Zeznaniom tym dał Sąd wiarę, u-
znając, iż zeznania świadków urzę-
dowych nie są dostatecznie uzasad-
nione dla przyjęcia winy po stronie
oskarżonego Łodziana. Sąd apela-
cyjny nie dał wiary zeznaniom
świadka Lebla, obciążającego oskar-
żonego Handzlika. Wśląd za tem
Sąd apelacyjny uwolnił obu oskar-
żonych od winy i kary.

Łodzianę i Handzlika, którzy od
17 marca do 28 października prze-
bywali w więzieniu w Wadowicach,
polecil Sąd Apelacyjny bezzwłocz-
nie wypuścić na wolność.

„Nowoczesne” metody wychowawcze Nauczyciel bije dzieci

W Białowieży jest nauczyciel
Lintkiewicz, który bije dzieci. O-
statnio pobił uczennicę Paplińską.
Wobec całej klasy krewki nauczy-
ciel porwał na niej bluzkę, a potem
jeszcze pan kierownik nie pozwolił
tej dziewczynce chodzić do szkoły
tak długo, póki nie przeprosi naucz-
yciela Lintkiewicza.

Paplińska, będąc pokrzywdzona,
nie chciała przeprosić swego prze-
śladowcy i przez cały tydzień z te-
go powodu była pozbawiona nauki.
Obecnie chodzi już do szkoły, gdyż
wobec kilkakrotnych katowań dzie-
ci przez Lintkiewicza poruszyła się
opinia publiczna Białowieży.

D-R MEDYCYNY

Stanisław Stokowski

CHOROBY WEWNĘTRZNE
Marszałkowska 19, Telefon 8-64-74.

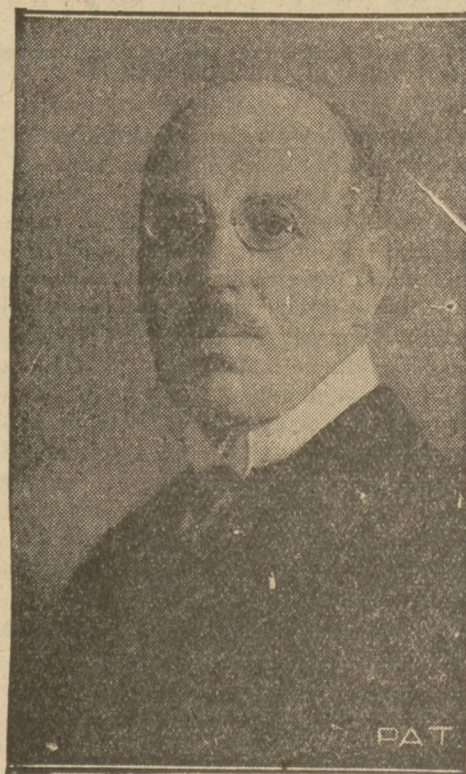
To nie jest obrazek z minionej przeszłości

Otwarcie nowego roku sądowego w
Anglii połączone jest zawsze z urocz-
ystym pochodem sędziów do opactwa
westminsterskiego względnie (dla sę-
dziów wyznania rzymsko-katolickie-

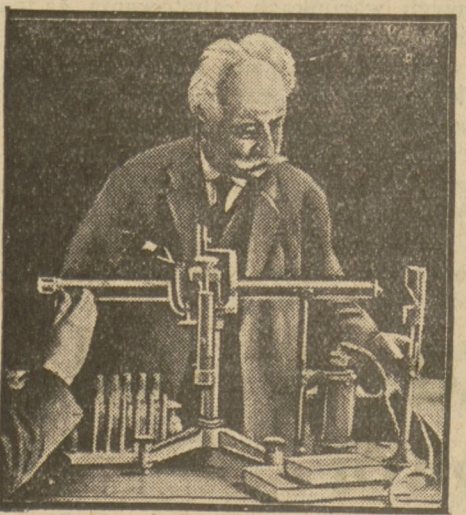
go) do katedry westminsterskiej. Sę-
dziowie przybrani w peruki i bogato
obramowane togi wyglądają jak zjawy
dawno minionej przeszłości.

Nowy sekretarz generalny Ligi Narodów

Podajemy fotografię p. Józefa Aven-
ola, nowego sekretarza generalnego
Ligi Narodów, mianowanego na miejsce
sir Erisa Drummonda.

Wynalazca kinematografu ukończył 70 lat

August Lumiere (na prawo) ukończył
19 października 70 lat. Razem ze swo-
im bratem Loïsem (obok niego) założył
on przed 50 laty pierwszą francuską fa-
brykę klisz fotograficznych i wynalazł
kinematograf w jego dzisiejszej postaci.

Zgon dziennikarza

W Bydgoszczy zmarł, po krótkiej
chorobie, w wieku lat 57, dziennikarz
i publicysta dr. Alfred Brandowski,
ostatnio redaktor „Dziennika Bydgo-
skiego”.

ELEGANCKA PANI!

KUPIJE SUKNIĘ PG. NAJNOWSZYCH
MODELI
Z NAJMOJNIEJSZYCH MATERIAŁÓW
WEŁEN I JEDWABI
NA SEZON JESIENNY

W HURTOWNI SUKIEN I BLUZEK

D. KAHAN, NALEWKI 36,
tel. 12-19-07.
Front. 2-ie piętro m. 3.

UWAGA! CENY ŚCIŚLE HURTOWE!

P. starosta Kühn... Garść faktów z jego działalności

Przed kilku dniami donosiliśmy o
przeniesieniu p. starosty częstochow-
skiego, inż. Kazimierza Kühna do Sta-
nisławowa.

„Słowo Częstochowskie” poświęciło
mu przy tej okazji artykuł, w którym,
po tkliwym pożegnaniu ustępującego p.
starosty, opisuje w kilku słowach jego
działalność.

Artykuł ten przytaczamy częściowo
dla scharakteryzowania dygnitarza, któ-
ry przez szereg lat uszczęśliwiał Cze-
stochowę:

W szeregu pozycji bilansujących
działalność p. inż. Kühna na stanowis-
ku starosty częstochowskiego znajdu-
je się pozycja zatytułowana: „Turów—
majątek państwowy”. Zrealizowana in-
icjatywa wydzierżawienia tego mająt-
ku przez sejmik częstochowski przy-
niosła aż nadto pokazywany deficyt.

Inicjatywa pożyteczna, lecz znowu

nadmierzona, stworzyła przy sejmiku wy-
dział handlowy dla zakupu i sprzedaży
artykułów rolniczych i maszyn — wy-
niki: poważne sumy deficytowe i likwi-
dacja wydziału.

Teatr. Ktoby nie pochwalił tej inicja-
tywy. Owszem, potrzebny, nawet wiel-
ce. Ale inicjatywa przerosła ponad gra-
nice możliwości. Bilans: 300 tys. zł. ka-
pitału akcyjnego, 200 tys. zł. zagwoz-
dzonej pożyczki komunalnej, 200 tys.
zł. długu u architekta p. Szymkowiaka.
Czysty zysk: salka koncertowa na 300
osób za cenę 850 tys. zł. Bo teatr nie-
ma. I długo jeszcze nie będzie, bo ma-
ksimum inicjatywy wymaga jeszcze mi-
nimum... 300 tys. złotych. Dopiero wte-
dy będzie teatr w Częstochowie...

W każdym razie stwierdzić można,
że ludność bez żalu żegnała p. starostę
Kühna!

Smierć przemysłnika Z powodu wrota z rodziną

(PAT). Posterunek straży granicznej
zauważył w pobliżu przejścia granicz-
nego w Pawłowie kilku przemysłników,
leżących w trawie nad granicą po stro-
nie niemieckiej.

Po pewnym czasie przemysłnicy przy-
czołgali się na stronę polską, co widząc
strażnik wezwał ich do zatrzymania
się. Przemysłnicy jednak nie reagując
na okrzyk strażnika, poczęli uciekać,
kierując się ku stronie niemieckiej.
Wówczas strażnik wystrzelił za ucieka-
jącymi trzykrotnie i, w odległości oko-

ło 10 mtr. od granicy niemieckiej, trafił
jednego z uciekających. Postrzelony u-
padł. Towarzyszący mu przemysłnicy
zabrali go i przenieśli do Niemiec, wi-
dząc zaś, że nie daje on znaków życia,
porzucili go nad rzeczką Czarnówką,
a sami oddalili się w głąb Niemiec. Za-
strzelony okazał się przemysłnikiem
Wilhelmem Niemcem. Usiłował on prze-
myć przez granicę... worek rodzin-
ków, który porzucił na stronie polskiej
podczas ucieczki.

DUŻA ZMIANA MODY

NIE POZWALA PANI
NOSIĆ ZESZŁOROCZNEJ
SUKNI I PŁASZCZA

NAJNOWSZE MODELE

**SUKIEN, PŁASZCZY, BLUZEK
I SZLAFROKÓW**

POLECA
NAJWIEKSZA
W POLSCE

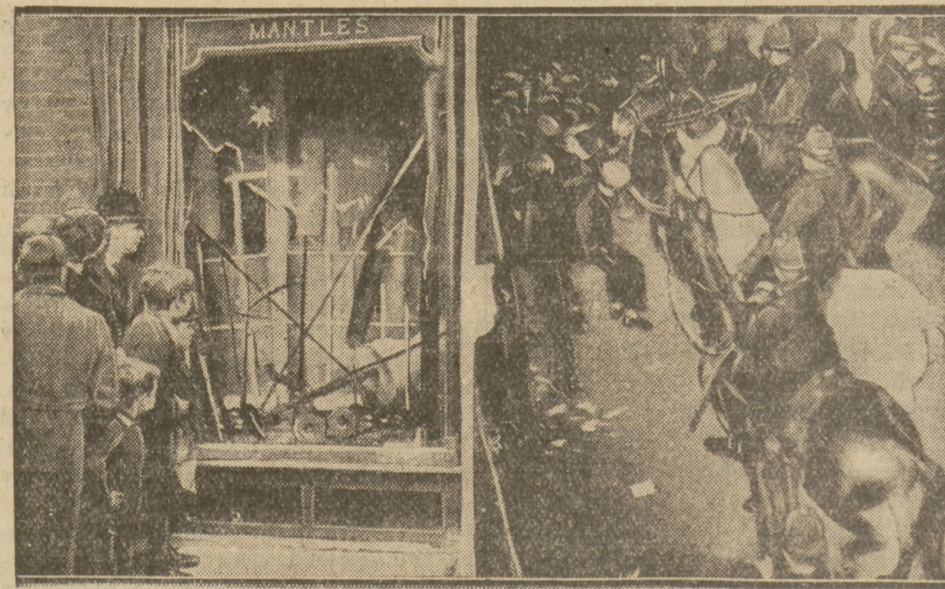
HURTOWNIA M. HOPMAN

WARSZAWA, NALEWKI 38 FRONT, I-sze PIĘTRO, TEL. 11-55-72

HURT!

DETAL!

Marsz głodnych na Londyn

Nasze zdjęcia przedstawiają „przyje-
cie” przygotowane przez policję lon-
dyńską dla bezrobotnych biorących
udział w marszu na Londyn. Z prawej

strony policja rozpedza pochód bezro-
botnych, a z lewej jedna z rozbitych
w czasie walki szyb sklepowych.

STEFAN NAPIERSKI

Jeszcze o młodych literatach

Narybek poetycki w Polsce lat osta-
tnich jest liczny, nadto liczny, a zwa-
szcza zwinny: popyt najzupełniej nie
odpowiada podaży, dlatego brak wpły-
wu istotnego, brak echa, któreby nie
schlebowało na sposób barani, lecz kon-
trolowało, nadrobić trzeba sobie z o-
kładem niewybredną w środkach rekla-
mą, buńczuczną zadzierzystością pod
którą kryje się żalosna niepewność. Nie
dawno ukazała się książeczka, grube i
niestrawne tomisko, która pod łatwym
do uchylenia płaszczykiem odtwarza w
bezwiednie persyflażowy i zjadliwy —
tem bardziej zatem demaskujący —
sposób: zajęcia domowe, beczynność,
apetyty życiowe, i wogóle całą niepach-
nącą atmosferę, otaczającą wielu po-
etyzujących młodzieńców, tę smród-
kowszczyznę, na którą niektórzy z nich
nie przestają się snobować. Mea culpa,
ja także, zbyt poważnie najwidoczniej
biorąc niedgdy próby wierszowane tych
początkujących autorów, przyczyniłem
się mimowolnie do śmieszności ich rozpa-
sania: wiem, że „grupa” nie odpowiada
za jednostki: ale współodpowiada, gdyż

je wydaje i kształtuje: zawsze taki go-
łowąś powołać się może w następstwie
na firmę, ukryć się za cudzemi plecami.
Napisał sobie jeden z nich plugawstwo,
niepozabawione skądinąd talenciku nar-
racyjnego, na poziomie brukowych ro-
mansów początkującego Kiedrzyńskiego,
— oszkalował, między innymi, kilku
literatów, dobrze znanych nie tylko na
bruku warszawskim, między Ziemiańską
a Iłsem, ale z istotnych wkładów w li-
teraturę współczesną, — a teraz zaciera
ręce, zlakniony sukcesu skandalu: cym-
nizm czy głupota posunął tak daleko,
że przez znajomych umieszcza w pi-
smach codziennych wzmianki, jakoby „o-
brażeni” mieli mu wytoczyć sprawę kar-
ną; nic z tego nie będzie, aniele! a jeśli
będzie — to przedewszystkiem i głów-
nie, jak słysząc — na terenie Związku
zawodowego literatów; nie, nie dosta-
nie się pachole grubym drukiem na łam-
y czerwoniaka; nikt, z wyjątkiem
pism, mieniących się literackimi, ra-
moty jego reklamować nie myśli.

Skądże te zawstydzające rezultaty?
Czyżby odpowiadały one początkom,

czyżby konsekwentnie zrodziły je w dal-
szym następstwie? Pragnę dać na to
możliwie uczciwą odpowiedź. W tym
celu poprzestaję muszę z konieczności
na materiale książkowym, pominąć spo-
ro złych, miernych lub pretensyjnych
wierszy, które ukazywały się w pi-
śmie „Kwadruga” (lub zbliżonych do
niej efemerydach); a także kilka na-
zwisk, z którymi stykam się zawsze z
dużym zainteresowaniem. Mam tu
przedewszystkiem na myśli Gałczyńskiego,
który w rzeczach wydanych, a zwa-
szcza niewydanych, ukazał znaczne bar-
dzo możliwości, poważnie rozwijające
się Dobrowolskiego, Flukowskiego
wreszcie, autora, który nie poprzestaje
na łatwinie.

I ożó, ograniczając się wyłącznie do
„Biblioteki Kwadruga”, mocnej ilości-
owo, ale nie jakościowo, stwierdzić na-
leży naprzód, w porównaniu z trzema
naczelnymi grupami, występującymi
zbiorowo w poezji polskiej ostatniego
dziesięciolecia: „Skamandrem”, „Sztu-
ką nową”, oraz „Czartakiem” — ude-
rzać obniżenie się poziomu; i to za-
równo pod względem artystycznym, czy,
kto woli, specjalnie literackim, jak też
ogólnie kulturalnym. Z tego punktu wi-
zdenia młodzi ci poeci istotnie są sym-
ptomatyczni. Pobieżność kultury umy-

słowej, motywowanej tem, że się pocho-
dzi z proletariatu; jakgdyby to właśnie
najbardziej nie obowiązywało świeżej
dąty inteligentów; przyjmowanie truiz-
mów za prawdy, a komunałów za odkry-
cia; przechwalanie się prostactwem któ-
re ma być w ich mniemaniu oznaką siły;
chętnie się ignorancją; kult frazesu,
krzepko brzmiącego, naiwne poetyzo-
wanie na wytarte tematy, kokieteria
przejętą, cudzą, nieprzemysłową ideolo-
gią; słowem, wszędzie i zawsze, ułatwia
nie sobie zadania z gestem nieupraw-
nionej wyższości. Co więcej: zbyt długo
przeciągające się lata dojrzwania z
wszelkimi ich mrażnikami objawami:
swady, niedojrzałości, zaczeptości; wy-
wijanie, zamiast proporcjami naro-
dowem, chorągiewkami płytkiego huma-
nitarysty i jeszcze głębiej ujętego so-
cjalizmu, lub też dla odmiany okadze-
nie się niedorzecznym, jałowym, mesja-
nistycznym mistycyzmem, w którym
bardzo po niewczasie pragnie się od-
rłyć alie i omęgi świata wogóle, a
świata współczesnego w szczególności:
ten typowy naiwny prozetyzm niedo-
uczeńców, na którym — w braku lep-
szej — robi się trzeciorzędna karjera
(oczywista mam na myśli pismo z nie-
prawdziwego wydarzenia, przezwane
nie wiedzieć czemu, chyba bez wzglę-

dów apakaliptycznych: „Z”). Wszystko
to podsyte doskonale drobnomiesz-
czanskim sentymentalizmem i pasją mo-
ralizowania na własnym podwórku,
zawziętość studencka i zjadłość kogu-
cia, — młodzież jest taka nie tylko w
Polsce, lecz wszędzie obecnie, pyszni
się półinteligencją i hucznem bar-
barzyństwem, a nawet tego nie pojmują,
że inna być nie może. Cały jej rymsztu-
nek zewnętrznej gestykulacji, a także
moment zbiorowy, grupowy, społeczny,
skądinąd konieczny i płodny (zamiast
w pojedynkę niechaj sobie pochodzą,
niedostrzegliwszy włosów, w kilkunastu),
lecz tu zwulgaryzowany, zbanalizowa-
ny, rozmieniony na drobne z pijacką
hojnością, wszystkie rażące luki, a tak-
że zalety, — zdeterminowane są bez
reszty przemianami, zanarchizowaniem,
zamerykanizowaniem, zsydykalizowa-
niem współczesnej Europy. Im bardziej
pogłębiać się będzie kryzys, tem bar-
dziej będą niepotrzebni, — i tem bar-
dziej gromko krzyknąć będą o sobie,
niby to w imieniu całego pokolenia. W
Polsce, podobnie, jak we wszelkiej in-
nej dziedzinie, także i te objawy ura-
stają zazwyczaj do kłopotliwej karyka-
tury.

(Dok. nastąpi).

Straszną śmierć kontrolera kolejowego Na dachu wagonu

Wieczornym pociągiem osobowym Nr. 12, który wyjeżdża z LWOVA o godz. 12.25, jechał od stacji Muszna kontroler Kolejowy, ANDRZEJ ROBACZYŃSKI. Na stacji CUNIÓW zauważono, że z dachu wagonu spływa krew. Zaalarmowana służba kolejowa znalazła na dachu wagonu leżące w kałuży krwi zwłoki kontrolera.

Dotychczas nie udało się ustalić, czy ROBACZYŃSKI padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku w ten sposób, iż ścigał jakiegoś pasażera, jadącego bez biletu, wszedł za nim na dach i zginął tam w chwili, gdy pociąg przejeżdżał przez most kolejowy, czy też został on zabity przez uciekającego pasażera.

Zwłoki Robaczyńskiego przewieziono do Gródka Jagiellońskiego, gdzie złożono je na dworcu.

Jak stwierdzono, z kieszeni kontrolera Robaczyńskiego zginął rewolwer i szczypta do przecinania biletów. Na dachu znaleziono również czapkę cywilną. Dochodzenie prowadzi policja w Gródku i w Przemyśle.

LOS I kl. 26 Loterii Państw. już sprzedajemy. Ciągnięcie: 17, 18, 19, 21, 22 listopada r. b.

WARSZAWA, CENTRALA: NOWY ŚWIAT 19
ODDZIAŁY: Marszałkowska 129, Nowy-Świat 53.
Wileńska 11, Chłodna 20.

Robotnicy Albertyńskiej fabryki papieru Trwają w bohaterskiej walce

Z dniem 15 ub. m. wypowiedziana została praca wszystkim robotnikom fabryki papieru i tektury w Albertynie (właściciel hr. Pusłowski) i Hutni - Czapskiej, skierowanej przez tak. zw. „Zrzeszenie Prac. i rob. Albertyńskiej fabryki papieru i tektury S-ka z o. o.”, celem obniżenia i tak głodowych płac.

W dniu 17 ub. m. wypowiedzenie zostało cofnięte.

W odpowiedzi bowiem na podobne zachcianki kapitalisty, robotnicy nie przystąpili w ogóle do pracy i wysunęli żądania minimalnej podwyżki płac oraz zawarcia umowy zbiorowej.

W dn. 19 b. m., na skutek interwencji inspektora pracy, oraz apelu pracodawców, którzy uwzględni „narazie” 1/3 żądań robotników, strajk został zawieszony do dnia 25 ub. m., lecz w dniu 25, na skutek celowego zwlekania pracodawców z ostatecznym ustaleniem płac i podpisaniem umowy zbiorowej, Centralny Zw. Rob. Przemysłu Chemicznego, Oddział Albertyni, proklamował strajk, który objął 100% zatrudnionych.

Strajk trwa solidarnie; nastroj wśród strajkujących jest wspaniały.

W dniu 28 ub. m. został aresztowany, a następnie po „przesłuchaniu kilkogodzinnym” zwolniony tow. Włodzimierz Małec ze Słoniwa, sekretarz okręgowy Centr. Zw. Rob. Przem. Chemicznego. Łamistrajków niema. Jedyne pp.

Stefan Wojciechowski, Tadeusz Adamczyk i parę urzędników, chcąc „przekonać się” o słuszności żądań robotników, próbując, sortować papier i tekturę!!

Należy nadmienić, że p. Wojciechowski, jako prezes, a Adamczyk jako sekretarz „Zrzeszenia” wyznaczili sobie tylko na same pensyjki po 1.050 zł. miesięcznie; płacąc robotnikowi 2 zł., zaś robotnicy jeden zł. za 8 godzin ciężkiej pracy...

Do tej sprawy powrócimy jeszcze, gdyż opinia publiczna musi dowiedzieć się o warunkach i stosunkach w tej fabryce, tembardziej, że warunki te zostały wytworzone pośrednio lub bezpośrednio przez takich „filarów” sanacji jak Hutni - Czapski.

Kradzież W dąbrowieckiej Kasie Chorych

Niewyśledzeni sprawcy włamali się w nocy do biura Kasy Chorych w Dąbrowie i za pomocą tak zw. „raka” rozpruli ogniową kasę.

Łupem włamywaczy była suma 1600 zł. Policja wszczęła dochodzenie.

Wczorajsze wypadki

PRZY PRACY.

Nocy ub. o godz. 1.30, pełniący służbę na terenie stacji Warszawa - Praga przy parowozowni, post. Marciniak wpadł do kanału i zranził się w prawą stopę.

ZACZADZENIE.

Przy ul. Skierniewickiej 34, wskutek wadliwie urządzonego pieca, zatrula się tlenkiem węgla, 54-letnia Teofila Janowska, bez zajęcia. J. nieprzytomna i w stanie ciężkim Pogotowie przewieziono do szpitala na Czystem.

NA GIMNASTYCE.

Przy ul. Wilczej 41 w gimnazjum im. Kreczmara, spadł z przyrządu gimnastycznego i złamał prawy obojczyk 18-letni Bolesław Woronowicz.

ZBRODNICZY NAPAD NA REZERWISTÓW.

Na rogu ul. Dobrej i Karowej, na podążających do lokalu Związku Rezerwistów, 32-letniego Wiktora Rudnickiego, robotnika i 25-letniego Romana Zarembe, murarza, napadło trzech nieznanych opryszków, którzy ubliżyli im słownie, a następnie zadali nożami rany kłute pleców. Sprawcy zbrodniczej napaści uciekli do domu Furmańskiego 6 i zbiegli drugą bramą. Rannych opatrzyło Pogotowie, poczem Zarembe przewieziono do szpitala.

EPILOG NIEPOROZUMIEN RODZINNYCH.

Przy ul. Starościniejskiej 3 w Mokotowie, po sprzeczce rodzinnej, napiła się esencji octowej 27-letnia Stanisława Waśniewska.

POSTRZELENIE.

Nocy ub. o godz. 1 powracali do domu ul. Gniewowskiej na Woli Mieczysław Ptasinski z żoną Eugenją. W drodze zaczęli ich 3-ech nieznanych mężczyzn, zamierzając dokonać rabunku. Jeden z napastników dał kilka strzałów z rewolweru. Kula trafiła żonę P. w prawe udo.

15-LETNIA OFIARA NIEPOWODZEN W MIŁOŚCI.

15-letni Stanisław Kosik, uczeń, napił

Aresztowany przez nieporozumienie

„Naprzód” donosi:

W Tarnowie głośno jest o następującej historii, bardzo wesołej, ale i trochę żenującej:

Do spokojnie stojącej grupki urzędników podchodzi pewien dygnitarz policyjny, mocno „zagazowany”. Chwyta za koltier zupełnie spokojnie stojącego z kolegami p. Śmiszkiewicza Józefa, urzędnika PKO. w Krakowie i woła:

— Pan mnie uderzył w twarz!

Poczem nakazuje go aresztować.

Nic nie pomógł tłumaczenia, że to nie on napewno, że stoi tu już oddawna i wyszedł z domu razem z kolegami. Nie pomogło też prośba do posterunkowego, by wytłumaczył sprawę owemu dygnitarzowi:

Posterunkowy odpowiada:

— Władzy muszę słuchać.

I biedny człowiek powędrował do kryminalu, gdzie przeszedł do godziny 10 rano następnego dnia.

Kiedy nasz dygnitarz już wytrzymał, zawołał „przetrzymanego” do siebie i przeprosił, tłumacząc, że zasłó nieporozumienie.

Faktem, że p. Śmiszkiewicz spędził kilkanaście godzin „w cieniu”. Niewinnie.

Nie pierwszy i nie ostatni.

Jak widać, w obecnych czasach najlepiej wcale nie wychodzić na ulicę...

Sprostowanie

Powołując się na ustawę prasową, prozę Szanowną Redakcję o umieszczeniu w „Robotniku” poniższego sprostowania dla domości podanych w Nr. 344 „Robotnika” w artykule pod tytułem „Filary Sanacji”:

1) Nieprawda jest jakoby miał naciągnąć Kasę Lwowską na parę tysięcy złotych za rzekomo nienależące mi się urlop, natomiast prawdą jest, że odeszkodowanie takie z Kasy Lwowskiej należy mi się, a to na podstawie paragrafu 22 Rozporządzenia Minist. Pracy i Opieki Społecznej z dn. 11 czerwca 1923 r., wydanego w przedmiocie wykonywania Ustawy z dnia 16 maja 1922 roku o urloпах pracowników (Dz. U. R. P. Nr. 62/23/464), oraz na podstawie licznych wyroków Sądu Pracy oraz Sądu Najwyższego Nr. 1155 I-C z dnia 19-go grudnia 1925 roku w tym przedmiocie wydanych.

2) Nieprawda jest, jakoby kiedykolwiek wypłacał pracownikom nienależące się im odeszkodowanie za urlopy, natomiast prawdą jest, że sprawy te załatwiałem zawsze zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami.

3) Nieprawda jest, że sprawy jakiegokolwiek, a więc i te, o której mowa, chciałem ukryć przed Ministerjum natomiast prawdą jest, że oświadczyłem władzom Kasy Lwowskiej, iż nie chciałem skazywać na nie przed Ministerjum za nieprawne załatwienie sprawy.

Dr. Józef Maczyński.

Wyciąć Zachować!

WEZWANIE!

Nieliczone choroby włosów rozmnożyły się bardzo silnie, zwłaszcza w ostatnich latach u mężczyzn, kobiet i dzieci, i zagrażają często niepostrzeżenie, nie wywołując żadnych bólów, tej najpiękniejszej ozdobie człowieka — włosom.

55-letnia praktyka w dziedzinie pielęgnacji włosów zapoznała p. Annę Csillag z tysiącami przypadków, gdzie wskutek nieświadomości lub niedbalości już od dzieciństwa rozpoczyna się powolne obumieranie korzonków włosowych i wówczas wszelkie zabiegi celem odzyskania włosów są spóźnione.

Te przypadki, które należy przeważnie tłumaczyć nieświadomością danych osób o istnieniu choroby, skłoniły nas do bezwarunkowo koniecznego środka zapobiegawczego a mianowicie

zupełnie bezpłatnego badania włosów

w nadziei, że każdy dla własnego dobra i w interesie dobra ogółu gorąco na tem poprze. Jeśli więc kto zauważy w swych włosach symptomy choroby, jak: łupież, wypadanie włosów (także miejscowe), rozdzielanie i łamanie się włosów, kołtonienie, przetłuszczenie lub wysuszenie włosów, powolne lub za cienie odrastanie włosów, przedwczesne siwienie i t. d.

to wówczas jest jeszcze czas przeskoczyć dalszemu rozwojowi tej częstokroć leżącej u niewywniętej choroby, i jej zapobiec. Wszystko co powinniście uczynić, to wypełnić dokładnie zamieszczony kwestionariusz i przesać go wraz z próbka włosów do naszego laboratorium. Badanie włosów, jakoteż przesłanie wyniku badania jest bezpłatne i bez zobowiązania.

1.000 złotych

Nazwisko	Adres
Zawód	Wiek
Czy cierpiał pan[i] na wypadanie włosów?	Czy ma pan[i] łupież?
Czy włos panaj[i] jest suchy, czy tłusty?	Czy skóra głowy jest wrażliwa?
Czy w ostatnim czasie przebył pan[i] jakie choroby?	Jeżeli tak, jakie?
Czem pielęgnuje pan[i] włosy?	Czy ma pan[i] fryzurę chłopięcą, czy też długie włosy?
Czy włosy panaj[i] są rzadkie, lub gęste?	Czy cierpi pan[i] bóle głowy?
(Załączyć 25 groszy w znaczkach pocztowych na odpowiedź)	

daje Anna Csillag temu, który udowodni, że musiał zapłacić, lub w inny sposób uiszczyć się za badanie włosów. Nie wahajcie się więc w przekonaniu, że to Wam jest niepotrzebne lub, że ktoś Was wykorzysta. Każdy musi się upewnić o stanie zdrowia swych włosów, zanim będzie zapóźno. Uważajcie zwłaszcza na włosy Waszych dzieci, bo nie istnieje dziedziczność łysienia, lecz tylko zaniedbanie. Siwizna nie jest uwarunkowana wiekiem.

Ten kwestionariusz lub jego odpis, należy sumiennie we wszystkich punktach dokładnie wypełnić i wraz z kilkoma, w ostatnich czasach wyczesanymi włosami, wysłać celem zupełnie bezpłatnego zbadania, przesyłając zobowiązując się do zachowania zupełnej dyskrecji.

Anna Csillag KRAKÓW
Na Gródku 2/659

Co grają w Teatrach?

TEATR „ATENEUM”. Dziś poraz ostatni „Czarne ghetto” z Kuncewiczówną i Wiercińskim w rolach głównych.

Z OPERY. Dziś odegrana będzie opera „Faust” z efektowną „Nocą Walpurgii”.

TEATR NARODOWY. Dziś dramat Al. Tolstoja „Car Iwan Groźny”.

TEATR NOWY. Dziś komedia Devala „Mademoiselle” w świetnej obsadzie.

TEATR LETNI bawi widowiskiem groteskowym „Hulla ben Bulla”.

TEATR POLSKI. Dziś i dni następnych po cenach znizowanych „Jim i Jill”.

TEATR ARTYSTÓW (Karowa 18). Dziś przedstawienie sztuki W. Bogusławskiego i J. N. Kamińskiego „Krakowiacy i Górale”.

POPOŁUDNIOWE PRZEDSTAWIENIA SZKOLNE W TEATRZE ARTYSTÓW. Dyrekcja Teatru Artystów przystąpiła do zorganizowania popołudniowych przedstawień szkolnych, które niebawem dojdą do skutku, po uzgodnieniu repertuaru z władzami szkolnymi.

„BANDA”. **TEATR MAŁY.** Codziennie „Jarmark śmiechu” z Ordonówną, Pogorzelską, Jarosym i Dymszą na czele całego zespołu „Bandy”.

TEATR „MORSKIE OKO”. Dziś i codziennie rewja p. t. „Yo-Yo”. Udział biorą Maniewiczówna, Kalinówna, Krukowska na czele zespołu.

TEATR „8.30” (Operetka Kameralna) przy ul. Mokotowskiej 73 dn. 6 listopada otwiera swe podwoje piękną operetką Stolz (w opracowaniu J. Krzewińskiego i L. Brodzińskiego) „Peppina”.

TEATR KAMERALNY (Senatorska 29) gra codziennie sztukę „Człowiek z teką”. **„OPERA BUFFO”** od dziś i dni następnych wszystkie krzesła, licząc od 4 rzędu, bezpłatnie. Na program inauguracyjny O. pery komedie w Lym akcie „Oszukan Kadi” Glička i „Incognito Ludwika XV” Biala, oraz balet „Polskie Tańce”.

TEATR IM. ŻEROMSKIEGO NA ŻOLBORZU, Pl. Wilsona 1 — Sala Przedszkola, gra w poniedziałki, wtorki i środy „Przystań zbłąkanych” Hal. M. Dąbrowskiej.

TEATR-REWJI „MIGNON” rewja p. t. „Sto kilo śmiechu”.

Dziś w Radio

12.15 Poranek symfoniczny z Filharmonii Warsz. „Widma” St. Moniuszki. 14.05 „O opasaniu bydła w gospodarstwie”. 14.25 Muzyka. 14.40 „O wapnowaniu roli na zimę”. 15.00 Muzyka. 16.00 Audycja dla dziecka. 16.25 Płyty. 16.45 „Wartości wychowawcze technik”. 17.00 Koncert w wyk. Amadeo Baldovina (wiolonczela), prof. L. Urstein (akomp.). 18.00 Muzyka lekka. 19.20 Słuchowisko p. t. „Serce matki”. 19.50 Transmisja z teatru Wielkiego w Warszawie opery „Faust” Gounoda. W przerwie wiadomości sportowe.

Anna Csillag KRAKÓW
Na Gródku 2/659

Co grają w Teatrach?

TEATR REWJI „LOTOS” (Zygmuntowska 10): Rewja p. t. „Wódka krzepi — Lotos lepiej”.

CYRK STANIEWSKICH. Dziś nastąpi otwarcie sezonu zimowego. w Cyrku Staniewskich. Program otwarcia zapowiada się niezwykle ciekawie ze względu na udział artystów z trzech kontynentów: z Europy, Ameryki i Azji. W dniu otwarcia cyrku odbędą się 2 przedstawienia: o godz. 4.30 i 8.15 wieczorem.

TEATR ARTYSTÓW KAROWA 18

DZIS I CODZIENNIE
„Krakowiacy i Górale”
ze śpiewami i tańcami 785
Ceny biletów od 50 gr. do 5 zł.

Co wyświetlają kina?

ADRIA PALACE: „Mała z Montparnasse”.

APOLLO: „Pieśń nocy”.

ATLANTIC: „Szatan zazdrości”.

BAJKA: „W ogniu i potokach krwi” i „Pociąg samobójców”.

COLOSSEUM: „Ziemia niczyja”.

COLOSSEUM: (Mała Sala): „Złoto”.

CASINO: „Odrzuć”.

CAPITOL: „Kłatwa rodów mandarynów” i „Kochanek o północy”.

CRISTAL: „Marynarz wbrew woli”.

CZARY: „Godzina z tobą”.

EUROPA: „Blond-Wenus”.

FORUM: „Ben Hur”.

FILHARMONJA: „Blond-Wenus”.

HELJOS: „Puszcza” i dodatki.

HOLLYWOOD: „Pod wrogiem sztandarem” i rewja „Wstęp na chwilę”.

KOMETA: „Dobranoc Wiedmiu” i rewja.

LOS: „Królewski jeździec”.

LUX: „Strasza noc”.

MAJESTIC: „Głos pustyni”.

MARS: „Sterowiec L. A. 3”.

MASKA: „Tajemnica sekretarki”.

METROPOLIS: „Rok 1914”.

MEWA: „Grzesznica bez winy” i „Kaidany przeszłości”.

MIEJSKI: „Kobiety bez przyszłości”.

MIRAŻ: „Miłostki wiedeńskie”.

OAZA: „Rok 1914”.

PAN: „Noc w Grand Hotelu”.

PALACE: „Komenda serc”.

POLONIA: „Krwawy most” i „Awantura w pociągu”.

STYLOWY: „Mata-Hari”.

SWIATOWID: „Człowiek-małpa”.

TON: „Dr. Jekyll i Mr. Hyde”.

TOMBOLA: „Cienie i blaski miłości”.

UCIECHA: „Frankenstein”.

maiestic

nowy świat 43, p. 4

7-my i ostatni tydzień.

Polski film dla polskich widzów!

„GŁOS PUSTYNI”

Ceny zniżone zł. 1 i 1.50

COLOSSEUM

P. o. g. 6, w.ś. 4

Ceny biletów od 99 gr. do 1 zł. 99 gr.

Film który nazawsze pozostanie w pamięci

ZIEMIA NICZYJA

Tragiczne dzieje Anglika, Niemca, Żyda, Francuza i Murzyna zbratanych w ogniu wojny

NA SCENIE: Światowej sławy chórowyści WOLGA — KAPELA

Mała Sala: Film sensacyjny p. t. ZŁOTO z Rychardem Arlenem. Ceny 49 gr. i 99 gr.

DZWIĘKOWY KINOTEATR MIEJSKI

Początek o godz. 6.30 w.

FASCYNUJĄCA PARA

JOAN CRAWFORD

CLARK GABLE

w filmie reż. CL. BROWN'A p. t.:

„Kobiety bez przyszłości”

NADPROGRAMY WŁ. METRO

Ki- PALACE

no CHMIELNA 9, Początek 6, 8, 10

Dziś wielka komedia muzyczna

KOMENDA SERC

W gł. rol. Dolly HAAS i Gustaw FROELICH

Reż.: Geza Bolvary, Muzyka: Robert Stolz

WŁ. MUZA-FIM

SZTAFETA ROBOTNICZA

Maksymilian Statter

Nadużywanie pojęcia sportu

O zdrowy kierunek w sporcie!

Na łamach jednego z pism stołecznych, toczy się dyskusja na temat sportu i sztuki. W obronie sportu stanął do walki prasowy Dr. Mielech. Oskarżycielami są wybitni literaci i poeci. Jakkolwiek w sporcie tkwią od przeszło 20 lat, tę ważką dziedzinę życia społecznego należycie doceniać, nie mogą pogodzić pojęcia istoty sportu z tem, co mu się usiłuje dzisiaj sztucznie narzucić. Nie wątpię, iż o tem, czemu sport ma służyć, jakie są jego właściwe cele, nie wszyscy mają jednolity sąd.

SPORT MA SŁUŻYĆ KULTURZE FIZYCZNEJ I ZDROWIU. Z chwilą, gdy tym dwu czynnikom się sprzeniewierza, gdy zaczyna się przerażać w bałwochwalczą cześć dla wybranych jednostek, gdy skądinąd usiłuje się ułóżać wartość dzieła genialnego twórcy (w dziedzinie wiedzy czy sztuki) z chwilowym i przemijającym blaskiem wyczynu sportowego i spacza pojęcia moralności i etyki, przestaje on spełniać pokładane w nim nadzieje i przeznaczony mu cel.

DZISIEJSZA „RZECZYWISTA RZECZYWISTOŚĆ”

Przypatrzmy się dzisiejszej rzeczywistości sportowej! Przyjeżdżają olimpijczycy. Na dworcu tłumy rozentuzjuszowanej publiczności. Muzyka. Mowy powitalne. Witawy. Okrzyki. A potem domy udekorowane państwowymi emblematami i dywanami. Huczne bankiety i przyjęcia. Wywiady. Fotografowie. Hymny pochwalne na szpaltach wszystkich pism. Cała Polska w ekstazie zachwytu. Słowem, pompa i przygotowania nieczem na przyjęcie króla, czy jakiegos księcia udzielnego, który ma zbawić ludzkość od wszystkich nieszczęść. I to wszystko dlatego, że temu czy owemu udało się o parę sekund szybciej przybiec do mety niż innemu, takiemu samemu jak oni człowiekowi.

Wszyscy odkrywcy genialni, wynalazcy, ludzie olbrzymich zasług naukowych, którzy miliony istnień ludzkich uratowali, od zagłady, którzy własne życie poświęcili dla dobra ludzkości są niczem. Badacze ci mogą nadal w ciszy laboratoriów pracować nad epokowymi i wiekopomnymi wynalazkami, bo za nich laury, uznanie, złote medale zasługi, a dzięki temu karierę i grube pieniądze, zbierać będą tacy, czy inni „bohaterzy narodowi”... od pobijania rekordów centymetrowych!

Z drobnego faktu, że Kusociński odmówił w Pradze startu na 1500 mtr. robi się niemal państwową sprawę. Tym maluczkim rzeczą poświęca się mnóstwo miejsca na łamach prasy, pisze się artykuły wstępne i felietony, jak gdyby w dzisiejszych ciężkich czasach kryzysowych nie było poważniejszych problemów do rozwiązania.

Bezrobocie, nędza, głód setek tysięcy

cy ludzi, codzienne samobójstwa dla braku pracy, wszystko to razem, co Polskę dzisiejszą czyni ponurem widowiskiem — jest niczem, wobec „sprawy Kusocińskiego”.

SMUTNA ROLA PEWNEJ CZĘŚCI PRASY.

Smutnie wygląda nasza „rzeczywista rzeczywistość”. Świat obecnie interesuje się właściwie tylko sportem, ALE NIE TYM ISTOTNYM, lecz niestety jego sztuczną, narośniętą nadbudówką, w postaci SCHLEBIANIA TEUMOM PRZEZ PEWNA CZĘŚĆ PRASY, KTÓRA GWOLI INTERESU, PASUJE JEGO OBLUBIENCÓW NA BOHATERÓW I GENIUSZÓW LUDZKICH? Czy można się dziwić, że ten histeryczny, przesadny i obliczony na najniższe instynkty, krzyk, jaki się zortacza około „gwiazd” sportowych, uderza niektórym „asom” do głów.

DEPRAWACJA MŁODZIEŻY I ZANK KULTURY DUCHOWEJ.

Czytaliśmy niedawno w czeskim „Pravie Ludu”, jak to oburzali się po powrocie z ostatniej olimpiady amerykańskiej, francuscy olimpijczycy na oczekujący ich w Cherbourg tłum ludzi za to, że nie witano ich z „należnymi” honorami i okrzykami radości. Jak ci „bożkowie” olimpijscy narzekali na to, że premier francuski Herriot, zaledwie parę słów poświęcił swym rodakom, którzy nawiasem mówiąc nie bardzo się spisali na Olimpiadzie, a większość swej mowy zużył na omówienie kwestii rozbrojenia? Tak ich to dotknęło w zawiedzionej ambicji.

U nas olimpijczycy nie mają na co się uskarżać. Przyjęto ich w Polsce jak „bohaterów narodowych”. Przyjęcia w Gdyni i w Warszawie, bankiety i wy-

wiady. Gdzie takiej „małoznaczącej” Curie - Skłodowskiej równać się do jakiegos olimpijczyka. I zapytujemy, czy ta pompa, zgubna i szkodliwa przesada, ten niezdrowy kult i ceremoniał, który nas w dodatku słono kosztuje, czy ta cała bufonada ma coś wspólnego ze sportem? I czy przystoi dąsać się na d-ra Nowakowskiego za to, że ma odwagę krytykować fakt przyznania jednemu ze stołecznych klubów sportowych (WKS Legja) 3.000.000 ZŁOTYCH SUBWENCJI, by klub ten tem łatwiej mógł za te pieniądze zakupić „gwiazdy” piłkarskie, tenisowe, kolarskie i inne, wtedy gdy na oświatę i naukę nie daje się nic. Czy można i wolno bronić tego, co obserwujemy dzisiaj w piłkarstwie, tenisie, boksie, kolarstwie, w dziedzinach sportu, przeżartych potwornym zawodnictwem? Czy mamy chwalić, albo przez palce patrzeć na to, jak kluby kupują graczy za ciężkie tysiące złotych, jak za występ Kusocińskiego na Śląsku żąda się 4 tysiące złotych, jak niektóre „gwiazdy” wyjeżdża-

ją na Riwierę w zimie na wypoczynek, jak nasi tenisisci jeżdżą po całym świecie napewno nie za swoje pieniądze? Czy fakty te tak barwnie i szczegółowo opisywane przez prasę, nie deprawują młodzież? Czy ten niezaprzeczalny stan rzeczy, że młodzież szkolna wylicza na pamięć z satysfakcją po kolei nazwiska wszystkich gwiazd sportowych, wie ile kto strzelił bramek, kto jest „królem strzelców piłkarskich”, a kto na pierwszym miejscu w lidze, a kto mu grozi spadek, natomiast nie umie niczego powiedzieć o literaturze i nauce poza szkolnym frazeosem — ma być dowodem, że równoległe z kulturą fizyczną (o ile rekordy można uważać za kulturę fizyczną) idzie kultura duchowa?

SPORT PRZYBRAŁ FORMĘ OBLĘDU.

Czy fakt, że w ostatnich czasach zwłaszcza jesteśmy świadkami ekscesów, bijatyk i kłótni na boiskach piłkarskich, nie dowodzi, iż sport, któremu to pojęciem operuje się dowolnie i przy ka-

kiej sposobności, przybrał kształty jakiejś bestji, obłądu, który każe ludziom skądinąd spokojnym i zrównoważonym, zapomnieć, że utrata — powielamy szans do zdobycia przez ich pupila mistrzostwa Ligi, nie może nikogo, nawet 100-procentowego zwolennika danej drużyny, uprawniać do chuligaństwa.

ZAMIAST JEDNEGO KRAJOWEGO NURMIEGO POTRZEBNA NAM MILJONY ZDROWYCH OBYWATELI.

Sport, to nie rekord, nie „gwiazdy”, nie pierwsze miejsca na olimpiadzie, nie mistrzostwa, nie bałwochwalczą cześć dla wybranych, nie uwidocznianie „wiekopomnych” zdarzeń w stylu: „Stella Walsh rwie pomarańcze podczas wyścigów do San Marino w Kalifornii”, ale prawdziwe, skromne, niekrzykliwe wychowanie fizyczne mas. Lekarstwem na „szerzącą się gruźlicę”; na to, by jak chce Dr. Mielech — nie było tak, by na trzech młodzieńców jeden nie mógł odbywać służby wojskowej z powodu cherlactwa, nie pomoże wspinały wyczyn Kusocińskiego, czy Walasiewiczówny, lecz usunięcie nędzy, nakarmienie głodnych, stworzenie znoszących warunków mieszkaniowych w pierwszym rzędzie, a następnie krzewienie i propagowanie kultury cielesnej w najszerszym tego słowa znaczeniu. Zamiast jednego Kusocińskiego, czy krajowego Nurmiego, miliony zdrowych do walki życiowej zaprawionych obywateli nam potrzeba. To jest i powinno być dewizą wychowania fizycznego! Na takie postawienie sprawy — mam wrażenie zgodzą się ci literaci i uczeni, których forma wystąpienia razi D-ra Mielecha. Problem sportu należy znacznie głębiej znurować, a nie sprowadzać go do kwestii „zawrożeń o popularność” jak to sobie upraszcza Dr. Mielech, występując w roli „obrońcy” w procesie pomiędzy sportem a sztuką, ką.

Trzeba miłować sport nie pod kątem szerzenia kultu niewolniczej czci dla zdobywców pierwszych miejsc, ale pod kątem społecznych i zdrowotnych korzyści, jakie ma przynieść tym, dla dobra których jest przeznaczony. Dotyczy to przede wszystkim młodzieży.

Trzeba słowem i piórem wpajać te poglądy w móżgi młodego pokolenia i przypominać mu na każdym kroku o konieczności szkolenia równocześnie intelektualnie a nie karmić go mirażami możliwości stania się w krótkim czasie bohaterem biegni...

„Kult rozmaitych wyczyniarzy sportowych dochodzi u nas (jak zresztą na całym świecie) do bałwochwalstwa i beczeststwa. Kto reprezentował wielkość narodu w wieku XV? Kto słynął w Europie? Poeta Jan Kochanowski. A dziś? Kusociński!...” Tak pisał Tuwim! Ma zupełną rację. Powtarzają to za nim wszyscy ci, którzy są zwolennikami szczerej idei wychowania fizycznego. Idą oni jeszcze dalej, bo żądają zerwania z błagą i bufonadą, żądają umasowienia sportu!

Stanisław Rochowiak.

Zawody TUR-a Łódzkiego

W sobotę i niedzielę rozegrane zostały w Łodzi zawody sportowe organizowane przez Rob. Klub Sport. TUR. na boisku własnym.

Wyniki techniczne przedstawiają się następująco:

Turniej błyskawiczny o puchar z udziałem drużyn Naprzodu, Jordana, Sztarna i TUR., wygrał RKS. „TUR” bijąc Naprzód 6:0, Jordan 3:0 i Sztarn 3:2.

W zawodach lekkoatletycznych zawodnicy TUR. osiągnęli dość dobre wyniki i tak bieg na 100 m. wygrał tow. Wołński cz. 12,2; 800 m. Kaczmarek 2,17, kulę Zurawlow 10,45, oszczep Kubiak 39,23, w dal Wołński 9,92, wwyż Klombka 1,58.

Finał koszykówki męskiej o mistrzostwo Ł. R. S. K. O. wygrał T. U. R. z Jutrzną w stosunku 60:2.

Robotnicze mistrzostwa Europy

Kto ma reprezentować Polskę?

Dalsze odpowiedzi na Ankietę „Sztafety”

USTALIĆ DWA TEAMY: WARSZAWA - ŁÓDŹ I ŚLĄSK - KRAKÓW.

Pytanie jak ma wyglądać skład reprezentacji robotniczej Polski w związku z mającymi się odbyć mistrzostwami Europy w piłkę nożną jest b. trudne. Kierownicy poszczególnych klubów czy okręgów znają bowiem tylko poziom swych drużyn, ewentualnie innych z którymi rozgrywają mecze, nie wiedząc jednak nic o poziomie gry zawodników pozostałych klubów.

W tych warunkach tow. Wilczyński jako ten, który ma ostatnie słowo przy ustaleniu reprezentacji będzie miał zadanie niełatwe, gdyż niejednokrotnie

zawodnik grający w barwach swego klubu świetnie, w drużynie reprezentacyjnej zawodzi, nie umiejąc przystosować się do sposobu gry innych zawodników. Dlatego też najlepszym wyjściem z tej sytuacji byłoby zorganizowanie w Warszawie przed mistrzostwami spotkania 2-ch teamów: A — w którego skład wchodziłoby zawodnicy Warszawy i Łodzi i B — zawodnicy Śląska i Krakowa. Za podziałem na teamy A i B przemawia argument, że kluby warszawskie z łódzkie i śląskie z Krakowem rozgrywają ze sobą dość często spotkania, zestawienie więc drużyn w tych warunkach będzie dla kierowników bardziej łatwe. Po meczu teamów Kapitan Związku będzie mógł zestawiać drużynę reprezentacyjną, która da gwarancję, że w rozgrywkach o mistrzostwo Polska zajmie czołowe miejsce, bijąc napewno Czechosłowację i Węgry.

Co do imiennego składu, to widząc niejednokrotnie grę drużyn warszawskich i łódzkich zestawilibym team A następująco:

BRAMKA: Kwiatkowski (TUR Łódź).
OBRONA: Herman (Skra), Głogowski (Widzew).

Pomoc: Smosarski, Więckowski (Skra), Woldanowski (Widzew).
Atak: Freiman (Gwiazda), Smosarski, Błazalek (Skra), Augustyniak, Rote (Widzew).

Zatke.

ROBOTNICZE MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE EUROPA A SZANSE POLSKI.

Uchwalenie powyższych mistrzostw przez Wydział Międzynarodówki wzbudziło zainteresowanie nie tylko w sporcie robotniczym ale nawet w przeciwników.

Same przeprowadzenie tych mi-

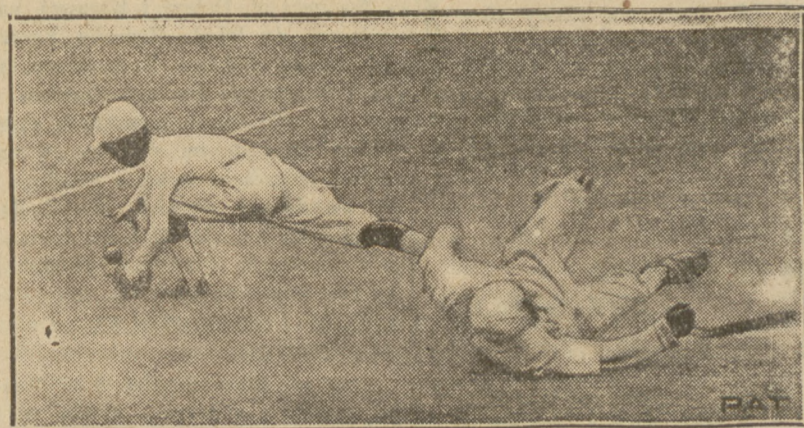
strzostw jest dla sportu robotniczego potężnym środkiem propagandy, — i z tego powodu winna Polska brać udział i wystawić swoich najlepszych graczy. Byłoby błędem wystawiać jedną chociażby najlepszą drużynę a to z powodu, że nie zawsze w najlepszej drużynie są najlepsi gracze a po drugie, że zainteresowanie mistrzostwami ograniczyłoby się do klubu, względnie okręgu. Drużyna Robotnicza Polski winna się składać z najlepszych graczy z klubów w całej Polsce.

Gracze ci musieli być przedtem ustaleni przez wydział Z.R.S.S., z których najlepiej winni reprezentować Polskę. Najlepiej byłoby rozegrać spotkanie dwu reprezentacji już wybranych graczy.

O ile skład drużyny byłby dobrze dobrany to polska reprezentacja byłaby równorzędna Niemcom i Austrii.

Stanisław Rochowiak.

Sport w Japonii

Base-ball, narodowa gra amerykańska zyskała i po drugiej stronie Pacyfiku wielką popularność.

Ilustracja nasza przedstawia moment zawodów o mistrzostwo szkół średnich w Japonii.

Co zobaczymy dziś na boiskach?

Dziś, we wtorek, rozegrane zostaną w Warszawie następujące ważniejsze imprezy:

Z imprez piłkarskich najważniejsze będą dwa mecze rozegrane na boisku Skry na dochód Warszawskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. O godz. 12-ej reprezentacja klasy B, składająca się z graczy Hakoahu ZASS-u, Czarnych, Samsonu i Barkochby walczyć będzie z mistrzem klasy B Drukarzem.

O godz. 14-ej również na boisku Skry reprezentacja warszawskiej klasy A spotka się z teamem Makabi i Gwiazdy. Reprezentacja wystąpi w następującym składzie: Brzostek (Skoda), Koc (AZS), Dąbrowski (Skoda), Twardo (AZS), Baryła (Skoda), Goldman (AZS), Masikowski (Skra), Przeorowski (Marymont), Prosator (Świt), Wiktorzak (Świt), Bzdak (Świt).

Pozatem na boisku Orła odbędą się

dwa mecze: o godz. 12-ej Lawina — Czarni, a o godz. 14-ej Laur — Pogoń.

W gmachu Kasy Chorych przy ul. Wolskiej 52 w związku z otwarciem zimowego basenu pływackiego odbędą się propagandowe zawody pływackie z udziałem czołowych zawodników klubów stołecznych. Początek o godz. 12.

W Domu Akademickim, przy ul. Akademickiej 5, nastąpi równocześnie otwarcie zimowego basenu pływackiego A. Z. S. Basen dostępny będzie codziennie dla publiczności.

ZAWODY NA PROWINCJAL

Z okazji Dnia Okręgowych Związków Piłki Nożnej odbędą się we wszystkich miastach różne imprezy piłkarskie na dochód miejscowych związków.

Pozatem w Toruniu Polonja warszawska rozegra mecz bokserski z miejscowym Gryfem.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.